

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, fakss 67321049, e-pasts vpvb@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

Atzinums Nr. 5-04/7

par mājputnu audzēšanas kompleksa “Alūksnes putnu ferma” pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanas Alūksnes novada Ziemera pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2023. gada 11. novembrim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “Alūksnes putnu ferma” (reģistrācijas numurs 43203003333), juridiskā adrese: Kārļa Ulmaņa gatve 119, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167, elektroniskā pasta adrese: info@apf.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

AS “Latvijas zaļais punkts” (reģistrācijas numurs 40003475890), adrese: Maskavas iela 240, Rīga, LV-1063, tālrunis: 67039810; elektroniskā pasta adrese: info@zalais.lv (turpmāk – Izstrādātāja).

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums ar nosaukumu “SIA “Alūksnes putnu ferma” plānotās mājputnu audzēšanas kompleksa pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums” (turpmāk – Ziņojums) Birojā tika iesniegts 2018. gada 29. jūnijā. Papildinātie Ziņojumi Birojā tika iesniegti 2018. gada 6. decembrī, 2019. gada 25. februārī un 2019. gada 24. septembrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 20. panta pirmo daļu un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

SIA “Alūksnes putnu ferma” mājputnu audzēšanas kompleksa pārbūve un ražošanas apjomu palielināšana (turpmāk – Paredzētā darbība).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Alūksnes novads, Ziemera pagasts, nekustamais īpašums “Putni” ar kadastra Nr. 3696 008 0051, un tā sastāvā ietilpstošās trīs zemes vienības (kadastra apzīmējumi 3696 008 0051, 3696 008 0052 un 3696 008 0177) (turpmāk – Īpašums, Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību un ietekmes novērtējuma gaitu:

- 3.1.1. Paredzētā darbība ir esoša Ierosinātājas mājputnu kompleksa (turpmāk – Komplekss) pārbūve ar mērķi palielināt ražošanas apjomu, tai skaitā palielināt dējējvistu turēšanas vietu skaitu un saražoto vistu olu apjomu. Atbilstoši Ziņojumam kopējais vietu skaits dējējvistām vienlaicīgā turēšanā ar Paredzēto darbību Kompleksā sasniegtu 425 000 vai 465 000¹ (atkarībā no alternatīvas²), bet saražoto vistu olu apjoms: 124 – 150 miljonus gadā.
- 3.1.2. Kompleksa darbībai 2010. gada 15. martā izsniegta Valsts vides dienesta (turpmāk – Dienests) Madonas reģionālās vides pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) A kategorijas atļauja Nr. MA10IA0001 (turpmāk – Atļauja), kam 2015. gada 7. decembrī ar lēmumu Nr. MA15VL0132 un 2017. gada 3. martā ar lēmumu Nr. MA17VL0035 veikti grozījumi. Saskaņā ar Atļauju Kompleksā atļautā darbība pašlaik ietver intensīvu mājputnu audzēšanu ar vienlaicīgi novietnēs esošo mājputnu skaitu – 245 000, tai skaitā 165 000 dējējvistas un 80 000 jaunputni, 60 milj. olu ieguvi gadā, pazemes ūdens iegūšanu no artēziskā urbuma – 36 134 m³/gadā, notekūdeņu attīrīšanu un novadīšanu – 17 300 m³/gadā, barības sagatavošanu 9 650 t/gadā un kūtsmēsļu ražošanu – 20 000 m³/gadā jeb 7 000 t/gadā. Tomēr atbilstoši Ziņojumam Ierosinātāja pašlaik Kompleksā ir jau pārtraukusi jaunputnu audzēšanu.
- 3.1.3. Saskaņā ar likuma *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”* 4. panta un 1. pielikuma *“Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams”* 23. punkta 2. apakšpunktu – kritērijs ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras (turpmāk – IVN) piemērošanai intensīvas mājputnu audzēšanas kompleksi ir 60 000 vietas vistām. IVN Kompleksa pārbūvei un ražošanas apjomu palielināšanai (Paredzētajai darbībai) tika piemērots ar Biroja 2017. gada 9. novembra lēmumu Nr. 45 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*, pamatojoties uz Ierosinātājas 2017. gada 11. oktobra iesniegumu, Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 5. punkta a. apakšpunktu un 1. pielikuma 23. punkta 2. apakšpunktu. Programmu ietekmes uz vidi novērtējuma veikšanai Birojs izdeva 2017. gada 15. decembrī, tās derīguma termiņš – 2022. gada 15. decembris (turpmāk – Programma).
- 3.1.4. Paredzētā darbība IVN laikā ir atsevišķos aspektos mainīta. Saskaņā ar Paredzētās darbības sākotnējo ieceru Kompleksā bija paredzēta ražošanas apjomu palielināšana, saglabājot gan dējējvistu, gan jaunputnu audzēšanu. Tomēr IVN gaitā Ierosinātāja ir lēmusi par labu alternatīvai, kas jaunputnu audzēšanu vairs neparedz³. Tādēļ Ziņojumā (tā dažādās izstrādes stadijās) tikuši vērtēti kopumā divi Kompleksa attīstības scenāriji – jaunputnu un dējējvistu turēšana vai tikai dējējvistu turēšana. Arī dējējvistu turēšanas apjomiem IVN laikā izskatīti dažādi risinājumi, no kuru īstenošanas atkarīgs arī kopējais Kompleksā ekspluatēto mājputnu novietņu skaits (un ietilpība). Plašāks Paredzētās darbības alternatīvu izklāsts ietverts šī Biroja atzinuma 3.2. nodaļā.
- 3.1.5. Komplekss jau pašlaik sastāv no esošām un vēsturiski Kompleksa vajadzībām paredzētām un lietotām ēkām un būvēm. Daļa no Kompleksa ēkām tiek izmantotas un tās paredzēts izmantot arī turpmāk, daļa netiek izmantotas un tās iecerēts nojaukt, aizstājot ar jaunām. Konstatējams, ka Alūksnes novada pašvaldības Būvvalde (turpmāk – Būvvalde)

¹ Paredzētās darbības alternatīvas, kas paredzēja 465 000 vistu vietu nodrošinājumu, īstenošanai šajā Biroja atzinumā identificēti pašlaik izslēdzoši apstākļi (sk. šī Biroja atzinuma 6.4.1.7.1. punktu).

² Paredzētās darbības alternatīvu apraksts ietverts šī Biroja atzinuma 3.2. punktā.

³ Saskaņā ar Ierosinātājas 2019. gada 24. septembra iesniegumu, ar kuru Birojā iesniegta Ziņojuma gala versija, Ierosinātāja ir izlēmusi, ka pēc Paredzētās darbības realizācijas Kompleksā būs kopumā trīs novietnes dējējvistu turēšanai. Norādīts, ka kopējā Kompleksa kapacitāte pēc Paredzētās darbības realizācija būs 425 000 dējējvistas 3 novietnēs (divās novietnēs 130 000 dējējvistu vietas, bet vienā esošajā – 165 000 dējējvistu vietas).

2017. gada 20. oktobrī ir akceptējusi Ierosinātājas ieceri veikt 5 Kompleksa ēku ar kadastra apzīmējumiem (ēku lit. Nr.) 004, 005, 006, 007, 012 nojaukšanu, kā arī 2017. gada 30. oktobrī Ierosinātājai ir izdevusi Būvatļauju Nr. BIS-BV-4.1-2017-5740 (būvniecības lieta Nr. BIS-45415-257) (turpmāk – Būvatļauja) vistu kūts jaunbūvei⁴. Secināms, ka vistu kūts jaunbūvei jeb dējējvistu novietnei ar 29 500 vistu vietām (apbūves laukums – 2627,7 m², būvapjoms – 18 906 m³) Pārvalde, pamatojoties uz Ierosinātājas 2017. gada 30. oktobra iesniegumu tehnisko noteikumu saņemšanai⁵, 2017. gada 14. novembrī ir izdevusi arī tehniskos noteikumus Nr. MA17TN0216. Attiecīgi – vienas dējējvistu novietnes būvniecībai, neskatoties uz ierosināto IVN procedūru, nepieciešamās atļaujas būvniecībai jau ir saņemtas. No Ziņojuma izriet, ka minētās dējējvistu novietnes faktiskā kapacitāte ir vērā ņemami lielāka – līdz 130 000 vistu vietām⁶. Attiecīgi šī IVN ietvaros minētās novietnes ekspluatācijas ietekme un pieļaujamība vērtējama Ziņojumā paredzētajā apjomā, jo tā vērā ņemami pārsniedz apjomu, kāds vērtēts pirms Pārvaldes 2017. gada 14. novembra tehnisko noteikumu Nr. MA17TN0216 izsniegšanas un kādam tehniskie noteikumi izsniegti.

- 3.1.6. Kompleksa pašreizējā un plānotā darbība (pēc Paredzētās darbības realizācijas) saskaņā ar likuma *“Par piesārņojumu”* 1. pielikuma sestās daļas 6. punkta a. apakšpunktu ir A kategorijas piesārņojošā darbība, kurai nepieciešama Dienesta izsniegta A kategorijas atļauja attiecīgās darbības veikšanai. Viens no priekšnosacījumiem A kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai ir labāko pieejamo tehnisko paņēmieni (turpmāk arī – LPTP) īstenošana, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos, kā arī atbilstības nodrošināšana ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem. Intensīvas mājputnu audzēšanas LPTP noteikti Komisijas īstenošanas lēmumā (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris) *“ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz mājputnu vai cūku intensīvo audzēšanu”* (turpmāk – Mājputnu audzēšanas LPTP). Ziņojumā vērtēta Paredzētās darbības atbilstība Mājputnu audzēšanas LPTP, aspektos, kur tas būtiski (jo uz piesardzību norāda IVN rezultāts), LPTP prasību ievērošanai papildus nosacījumi nostiprināti arī ar šo Biroja atzinumu.

3.2. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.2.1. Sākotnējā iecere, kam tika piemērots IVN, paredzēja, ka Kompleksā varētu tikt palielināts mājputnu turēšanas vietu skaits līdz 465 000 vietām, paredzot gan dējējvistu (345 000), gan jaunputnu (cāļu) audzēšanu (120 000). Tomēr sākotnējā iecere IVN gaitā mainīta, lemjot Kompleksā attīstīt tikai dējējvistu audzēšanu **līdz 465 000 vietām** (Ziņojumā apzīmēta kā alternatīva ar nosaukumu *“Paredzētā darbība”* vai A alternatīva, turpmāk šajā Biroja atzinumā apzīmēta kā A alternatīva) **vai 425 000 vietām** (Ziņojumā apzīmēta kā alternatīva ar nosaukumu *“Paredzētās darbības alternatīva”* vai B alternatīva, turpmāk šajā Biroja atzinumā apzīmēta kā B alternatīva).
- 3.2.2. No Ziņojuma izriet, ka A alternatīvu un B alternatīvu raksturo šādas būtiskākas atšķirības:
- 3.2.2.1. A alternatīvas gadījumā Kompleksā paredzēts nodrošināt vietu skaitu 465 000 dējējvistu vienlaicīgai turēšanai **kopumā 4 novietnēs**, no kurām viena ir ekspluatācijā jau esošā mītne (saskaņā ar Atļauju atļautais dējējvistu vietu skaits – 165 000) un

⁴ Informācija, vadoties no Būvniecības informācijas sistēmas, publiski pieejama: <https://bis.gov.lv/bisp/e-pakalpojumi/par-buvniecibas-procesiem>.

⁵ Iesniegums tehnisko noteikumu saņemšanai jaunas dējējvistu novietnes būvniecībai Kompleksā iesniegts pēc tam, kad Ierosinātāja atbilstoši Novērtējuma likuma nosacījumiem jau bija vērsusies ar iesniegumu Birojā par Paredzēto darbību, kam nepieciešams IVN.

⁶ Ziņojuma 7. lpp. skaidrots, ka dējējvistu novietnē, kuras būvniecībai 2017. gada 30. oktobrī saņemta būvatļauja, sākotnēji bijis plānots izvietot 80 000 dējējvistas, atsakoties no jaunputnu audzēšanas, tomēr Pārvaldes 2017. gada 14. novembra tehniskie noteikumi Nr. MA17TN0216 izsniegti novietnei ar tikai 29 500 vistu vietām.

vienas papildus novietnes būvniecībai Būvatlauja jau saņemta. Eksploatācijā esošajā mītnē dējējvistu turēšanas nosacījumu maiņa nav paredzēta, bet 3 papildus novietnēs plānota dējējvistu turēšana atvērtos voljēros, katrā mītnē paredzot 100 000 vistu vietu. Barības ražošana paredzēta Ierosinātājas lopbarības cehā. Saražotās produkcijas apjoms – 150 miljoni olu gadā.

- 3.2.2.2. B alternatīvas gadījumā Kompleksā paredzēts nodrošināt vietu skaitu 425 000 dējējvistu vienlaicīgai turēšanai **kopumā 3 novietnēs**, no kurām viena ir eksploatācijā jau esošā mītne (saskaņā ar Atļauju atļautais dējējvistu vietu skaits – 165 000) un vienas papildus novietnes būvniecībai Būvatlauja jau saņemta. Eksploatācijā esošajā mītnē dējējvistu turēšanas nosacījumu maiņa nav paredzēta, bet 2 papildus novietnēs plānota dējējvistu turēšana atvērtos voljēros, katrā mītnē paredzot 130 000 vistu vietu. B alternatīvas gadījumā papildus novietņu būvapjoms nav plānots lielāks par būvapjomu novietnēm, kādas paredzētas A alternatīvas gadījumā. Lielāku vistu vietu skaitu paredzēts nodrošināt ar putnu turēšanas iekārtu izvietojumu. Barības ražošana paredzēta Ierosinātājas lopbarības cehā. Saražotās produkcijas apjoms – 124 miljoni olu gadā.
- 3.2.3. 2019. gada 24. septembrī Ierosinātāja ar iesniegumu ir vērsusies Birojā, norādot, ka **Ierosinātāja ir nolēmusi īstenot B alternatīvu**, paredzot Kompleksā tikai 3 novietnes dējējvistu turēšanai (tikai divas novietnes papildus jau eksploatācijā esošajai, no kurām vienas būvniecībai jau saņemta Būvatlauja). No Ierosinātājas 2019. gada 24. septembra iesniegumā skaidrotā izriet, ka Ierosinātāja apzinās, – ja perspektīvā tiks lemts par labu papildus novietnes (līdzvērtīgas Ziņojumā vērtētajai) paredzēšanai – šādai darbībai būs veicams IVN, jo procedūras piemērošanas kritērijs saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. pielikuma nosacījumiem ir vistu vietu skaits. Katrā Ziņojumā vērtētajā dējējvistu novietnē ar apbūves laukumu 2 909,1 m³ iespējams (atkarībā no putnu turēšanas iekārtu izvietojuma) vienlaicīgi nodrošināt 100 000 – 130 000 vistu vietu.

3.3. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.3.1. Atbilstoši Atļaujai un Ziņojumam Kompleksā esošā apbūve un infrastruktūras objekti veidojušies jau kopš 1961. gada, kad šajā vietā darbību uzsāka starpkolhozu putnu fabrika. Atbilstoši Atļaujai un Ziņojumam – pašlaik Kompleksā visas dējējvistas (atļautais apjoms 165 000 vistu vietas) tiek turētas vienā novietnē, kuras eksploatācija uzsākta 2014. gadā (Ziņojumā pieņemtais apzīmējums “*putnu cehs*” ar apbūves platību 3 714,2 m³) (turpmāk – Esošā dējējvistu novietne). Saskaņā ar Atļauju – tā izsniegta arī jaunputnu audzēšanai jaunputnu (cāļu) novietnē (vienlaicīgai 80 000 jaunputnu turēšanai), tomēr no Ziņojuma izriet, ka faktiski jaunputnu turēšana Kompleksā pašlaik vairs nenotiek. Kompleksā ir arī olu šķirošanas un fasēšanas cehs, lopbarības cehs, administratīvā ēka, transformatoru apakšstacija un dzesēšanas kameras ēka.
- 3.3.2. Kompleksa teritorijā ir arī vairākas ēkas (arī mājputnu turēšanai paredzētas), kuras pēc Kompleksa modernizācijas vairs netiek ekspluatētas. Daļai no ēkām uzsākta vai īstenota to nojaukšana (būvju statuss un izvietojums raksturots/attēlots Ziņojuma 1.1.1. nodaļā).
- 3.3.3. Saskaņā ar spēkā esošo Alūksnes novada teritorijas plānojumu 2015.-2027. gadam (apstiprināts ar Alūksnes novada domes 2015. gada 27. augusta lēmumu Nr. 263 “*Par Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027.gadam un Vides pārskata apstiprināšanu*”) (turpmāk – Teritorijas plānojums), Darbības vieta atrodas Rūpnieciskās apbūves teritorijā. Darbības vieta robežojas ar mežu un lauksaimniecības teritorijām, kā arī vietējās nozīmes autoceļu V383 *Lucka-Alūksne* (turpmāk – autoceļš V383).
- 3.3.4. Darbības vietai tuvākās mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorijas (dzīvojamās mājas “*Ziedi 1*” un “*Ziedi 2*”) atrodas otrpus autoceļam V383 ~20 m attālumā no Īpašuma robežas, attālums starp esošajām mājputnu novietnēm un dzīvojamām ēkām ir ~ 60 m. Uz

ziemeļiem no Kompleksa teritorijas ~100 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija “Vārdavi” un ~400 m attālumā – “Mētras 1” un “Rudzīši”. Uz rietumiem no Kompleksa teritorijas ~55 m attālumā atrodas dzīvojamās apbūves teritorija “Zemdegas”, ~220 m attālumā – “Vengerski”, ~330 m attālumā – “Mežmalas”. Saskaņā ar Ziņojumu citas dzīvojamās apbūves teritorijas atrodas vairāk kā 500 m attālumā no Kompleksa teritorijas.

- 3.3.5. Piebraukšana Kompleksam ir nodrošināta no autoceļa V383, kas tiek nodrošināta pa pieciem vārtiem (Ziņojumā definēti kā vārti A, B, C, D un E). Galvenais transportēšanas maršruts uz/no Kompleksa ir ~15 km attālumā esošais valsts galvenais autoceļš A2 “Rīga-Sigulda-Igaunijas robeža (Vecclaicene)” jeb Vidzemes (Pleskavas) šoseja. Saskaņā ar Ziņojumu gatavās produkcijas izvešana, putnu barības un izejmateriālu ieviešana tiek realizēta tikai pa A vārtiem, sauso mēsļu un dzīvnieku audu atkritumu transportēšana – E vārtiem, personāla kustība – C vārtiem, barības izejvielu piegāde lopbarības ceham un gatavās produkcijas izvešana – D vārtiem. B vārti paredzēti avārijas gadījumiem un ikdienā netiek izmantoti. Mēsļu transportēšanas ceļš Kompleksa teritorijā nekrustojas ar izejvielu, gatavās produkcijas vai citām plūsmām. Transportēšanas maršruti Kompleksa teritorijā redzami Ziņojuma 1.1.3. attēlā.
- 3.3.6. Kompleksa teritorijā esošajā olu šķirošanas un fasēšanas cehā olas pa slēgtu konveijeru tiek piegādātas no Esošās dējējvistu novietnes, kurā iekārta *MOBA 2500* nodrošina olu svēršanu, šķirošanu un fasēšanu. Iekārtas ražība ir 30 000 olas stundā. Iespējama fasēšana 4 dažādu veidu iepakojumā vienlaicīgi. Olu šķirošanas un fasēšanas cehā uzstādīts automātisks ūdens atdzelzošanas filtrs kopā ar ūdens mīkstinātāju. Ūdens atdzelzošanas filtru skalošanai tiek patērēti vidēji $10 \text{ m}^3/\text{dnn}$ jeb $3\,650 \text{ m}^3$ ūdens gadā, sagaidāms, ka pēc Paredzētās darbības – $7\,300 \text{ m}^3$ ūdens gadā.
- 3.3.7. Kompleksa teritorijā ir lopbarības cehs ar barības sagatavošanas iekārtām *BUSCHHOFF*, kurā darbība uzsākta 2018. gada aprīlī. Pie ceha novietots bunkurs graudu uzglabāšanai ar ietilpību 250 t, bet iekšpusē atrodas vēl 5 bunkuri (divi 26 t, divi 17 t un viens 18 t) citu izejvielu uzglabāšanai. Beramās izejvielas tiek pieņemtas pieņemšanas bedrē, no kuras izejvielas pa slēgtiem gliemežtransportieriem tiek nogādātas nepieciešamajā bunkurā, bet fasētās izejvielas tiek uzglabātas tam paredzētās vietās ceha telpās. Atkarībā no receptūras – attiecīgais izejvielu daudzums tiek padots uz āmurdzirnavām. Pēc tam sasmalcinātās izejvielas pa gliemežtransportieri tiek padotas uz maisītāju, kurā tās tiek vienmērīgi sajauktas un kurā tiek pievienotas izejvielas, kam nav nepieciešama iepriekšēja smalcināšana. Gatavā barība tiek transportēta uz gatavās produkcijas saņemšanas zonu, kur to uzreiz iepilda lopbarības pārvešanas piekabē ar vāku un nogādā bunkuros pie dējējvistu cehiem (pie Esošās dējējvistu novietnes atrodas divi 52 m^3 bunkuri gatavajai barībai). Vērtējot barības sagatavošanas nosacījumu atbilstību *Mājputnu audzēšanas LPTP*⁷, Ziņojuma 1.1.1. tabulā skaidrots, ka katrai vecuma grupai ir atšķirīgs barības sastāvs, sabalansējot ēdiena saturu atbilstoši putna vecuma augšanas īpatnībām.
- 3.3.8. Atsevišķā ēkā izvietota aukstuma kamera ar ietilpību $22,5 \text{ m}^3$ kritušo putnu īslaicīgai uzglabāšanai. Dzesēšanas iekārtā *TFH 25112* izmanto aukstuma aģentu R404A (~4 kg).
- 3.3.9. Elektroapgāde tiek nodrošināta no Kompleksa teritorijā esošajiem transformatora punktiem TP-1329 un TP-1424, uzstādīts dīzeļģenerators, kuru paredzēts izmantot elektroapgādes traucējumu gadījumā.

⁷ LPTP kā samazināt kopējo izdalīto slāpekli un attiecīgi amonjaka emisijas, vienlaikus apmierinot dzīvnieku vajadzības pēc barības vielām, ir izmantot izēdināmās barības sastāvu un ēdināšanas stratēģiju, kas ietver vienu no Mājputnu audzēšanas LPTP 3. punktā norādītajiem tehniskajiem paņēmieniem vai to kombināciju.

- 3.3.10. Olu šķirošanas un fasēšanas cehā ir koksnes granulu apkures katls *Centrometal EKO-CKS*, kas aprīkots ar degli *BADO Peletix* ar jaudu 100 kW. Kurināmā patēriņš ir līdz 50 t/gadā. Kompleksā atrodas administrācijas ēka, kurā siltumenerģijas ražošanai uzstādīts koksnes granulu apkures katls *Centrometal EKO-CK-P*, kas aprīkots ar degli *BADO Peletix* ar jaudu 80 kW. Kurināmā patēriņš ir līdz 25 t/gadā.
- 3.3.11. Kompleksa ūdensapgādi nodrošina tā teritorijā esošie artēziskie urbumi Nr. 12658 ar debetu 8,0 l/s un Nr. 26247 ar debetu 0,8 l/s. Abi urbumi atrodas Kompleksa teritorijā uz ziemeļiem no administrācijas ēkas. Vēl viens urbums Nr. 23175 ar debetu 3,0 l/s, kas atrodas ārpus Kompleksa teritorijas (otrpus autoceļam V383), netiek lietots un atrodas rezervē. Saskaņā ar Atļauju pazemes ūdens ieguve atļauta līdz 36 134 m³/gadā. No VSIA "*Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*" (turpmāk – LVĢMC) datu bāzes "*Nr. 2-Ūdens*" izriet, ka 2017. gadā iegūti ~12 tūkst. m³. Ziņojumā novērtēts, ka esošā ūdensapgādes sistēma, kas sastāv no artēziskiem urbumiem un pazemes ūdensvadu un kanalizācijas tīkla, ir labā tehniskā stāvoklī.
- 3.3.12. Atbilstoši Ziņojumam Kompleksa notekūdeņi tiek savākti un attīrīti lokālajā attīrīšanas sistēmā, kas sastāv no bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām *BIO-100* un biodiķa. Attīrīšanas iekārtu caurlaidības spēja ir 0,1 tūkst. m³/dnn (atbilstoši Teritorijas plānojumam tām noteikta 200 m aizsargjosla). Ūdens pēc attīrīšanas tiek novadīts dīķī ar izplūdi meliorācijas grāvī (attīrīšanas iekārtas identifikācijas Nr. A600317 un izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600031). Notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (turpmāk – NAI) izbūvētas 1980. gadā. Saskaņā ar Atļauju atļauts novadīt līdz 17 300 m³/gadā, no LVĢMC datu bāzes "*Nr. 2-Ūdens*" izriet, ka 2017. gadā novadīti ~5 tūkst. m³. NAI tehniskais stāvoklis novērtēts kā labs, un tehniskās pases kopija pievienota Ziņojuma 16. pielikumā.
- 3.3.13. No Ziņojuma un Atļaujas izriet, ka Kompleksa modernizācijas laikā 2014./2015. gadā tajā izbūvēta lietus notekūdeņu savākšanas sistēma no Esošās dējējvistu novietnes jumta (savāktie nosacīti tīrie lietus notekūdeņi bez papildus attīrīšanas pašplūsmas ceļā tiek novadīti Kompleksa teritorijā esošajā dīķī). No pārējās teritorijas lietus notekūdeņu savākšana nav organizēta (lietus ūdeņi infiltrejas gruntī un tiek uztverti teritorijā esošajos dīķos).
- 3.3.14. Saskaņā ar Ziņojumu Kompleksā notiekošais mājputnu audzēšanas process ietver dējējvistu turēšanu un olu ražošanu, barības sagatavošanu, barošanu un dzirdināšanu, kā arī mēslu savākšanu un nogādāšanu biogāzes stacijām:
- 3.3.14.1. Esošajā jaunputnu novietnē putnu turēšana ir pārtraukta. No lietas materiāliem un Ziņojuma izriet, ka šo novietni paredzēts nojaukt.
- 3.3.14.2. Esošajā dējējvistu novietnē ir 165 000 dējējvistu vietas, kur dējējvistas tiek turētas līdz ~90 nedēļu vecumam (pēc tam tiek nodotas citam uzņēmumam). Atbrīvotajās vietās tiek ievietoti ~17 nedēļu veci jaunputni, kuri vidēji pēc 2 nedēļām sāk dēt olas.
- 3.3.14.3. Esošajā dējējvistu novietnē putni ir izvietoti slēgtos vertikālā līmeņa būros ar mēslu līniju un piespiedu gaisa žāvēšanu. Sprosti aprīkoti ar plastikāta plāksnēm, uz kurām tiek uzbērts irdens materiāls (kaļķu milti), kas nodrošina dējējvistu dabisko vajadzību knābāt un kašņāties.
- 3.3.14.4. Kūtsmēsli no dējējvistu novietnes tiek savākti uz lentveida transportiera zem būriem visos līmeņos. Horizontālie lentveida transportieri padod mēslus līdz novietnes galam, kur ar šķērstransportieri tie tiek iekrauti piekabē, kas aprīkota ar tentu. Kūtsmēsļu sistēmai izveidoti skrāpji, kas lentas atgriešanās ciklā noņem mēslus, saglabājot lentu tīru.

- 3.3.14.5. Saskaņā ar Ziņojumu sausnas saturs putnu kūtsmēšos ir $> 15 \%$ un atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 829 "*Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 829) 3.1. punktu tie kvalificējami kā pakaišu kūtsmēsli. Noteikumu Nr. 829 5.1. punkts noteic, ka kūtsmēslu uzglabāšanai nodrošina tādu krātuves tilpumu, kas to ļauj uzkrāt vismaz astoņus mēnešus. Atbilstoši Atļaujas C sadaļas 16. 2. nodaļas 11. un 12. punktam – neparedzētos gadījumos putnu mēslu uzglabāšana (īslaicīgi) veicama Kompleksā pielāgotās ēkās Kompleksa teritorijā, tomēr normālos darbības apstākļos tie nododami citiem uzņēmumiem saskaņā ar noslēgtu līgumu. Atbilstoši Ziņojumam Kūtsmēsli bez pagaidu uzglabāšanas saskaņā ar savstarpēju vienošanos (Ziņojuma 18. pielikums) tiek nogādāti uz SIA "*AGRO Cemerī*" un SIA "*Ekorima*" biogāzes iekārtām, kas darbojas Pārvaldes un Dienesta Valmieras reģionālās vides pārvaldes pārraudzībā esošās administratīvajās teritorijās⁸. Atbilstoši Atļaujai – neparedzētos gadījumos, piemēram, ja biogāzes iekārtām nebūtu iespējams pieņemt kūtsmēslus, tos iespējams izvietot Kompleksa teritorijā esošajās ēkās Nr. 14⁹, Nr. 15 un Nr. 16.
- 3.3.14.6. Atbilstoši biodrošības pasākumu plānam uzņēmumā noteikta kārtība putnu mītnu sanitārai apstrādei, iekārtu un Kompleksa teritorijā iebrucošo transportlīdzekļu dezinficēšanai, transportlīdzekļu un apmeklētāju plūsmas uzskaitēi un kontrolei, rīcībām ar dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem un apavu dezinficēšanai pie novietnēm. Putnu novietņu mazgāšana un dezinfekcija ar dezinfekcijas līdzekli (pašlaik ar nosaukumu *Virocid*) tiek veikta pēc katra audzēšanas cikla, patēriņš – 0,12 t/gadā. Reizi gadā tiek veikta darbinieku instruktāža par putnu labturības un biodrošības prasībām. Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu (kritušo putnu, 3. kategorijas olu (ieplēsto olu)) izvešanu saskaņā ar noslēgtu līgumu pašlaik nodrošina SIA "*Reneta*".
- 3.3.14.7. Dzīvnieku ēdināšanai tiek izmantota barība ar zemu olbaltumvielu (proteīnu) un fosfora saturu, kuras galvenā sastāvdaļa ir samalta labība (graudaugi) 6 000 t/gadā, kopā ar sojas un saulespuķu spraukumiem 1 500 t/gadā katru, kaļķu miltiem 150 t/gadā, augu eļļu 200 t/gadā un minerālvielām 300 t/gadā.
- 3.3.14.8. Esošajā dējējvistu novietnē uzstādītas ventilācijas iekārtas pieplūdes nodrošināšanai un ventilācijas iekārtas nosūces nodrošināšanai. Nosūces sistēma Esošajā dējējvistu novietnē sastāv no 16 izplūdes ventilatoriem uz novietnes jumta ar jaudu 17 471 m³/h katram un no 12 izplūdes ventilatoriem novietnes galā ar jaudu 42 400 m³/h. Ventilācija darbojas automātiskā režīmā 24 h/dnn, izņemot novietnes tīrīšanas un dezinfekcijas laiku. Gaisa attīrīšanas iekārtas nav uzstādītas.
- 3.3.15. Novērtējot vides apstākļus uzņēmuma teritorijā un tā apkārtnē, Ziņojumā norādīts:
- 3.3.15.1. Paredzētās darbības teritorijas apkārtne ģeomorfoloģiski pieder Alūksnes augstienei, kuras pamatu veido pamatiežu, devona perioda nogulumiežu, virsmas pacēlums. Pamatiežu virsmas augstums sasniedz 110 – 140 metrus virs jūras līmeņa. Pamatiežus sedz 50 – 80 m biezi kvartāra nogulumi, dažviet to biezums sasniedz 100 m. Kopumā teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi vērtēti kā piemēroti Paredzētās darbības ietvaros plānoto būvju būvniecībai.

⁸ Minēto operatoru darbībai izsniegta 2011. gada 19. decembra B kategorijas atļauja MA11IB0037 un 2012. gada 28. februāra B kategorijas atļauja VA12IB0014, tomēr atbilstoši Dienesta tīmekļa vietnē publiskotajai informācijai pašlaik finanšu nodrošinājuma neesamības dēļ atļaujas ir apturētas daļā, kas attiecas uz visām atļaujās noteiktajām atkritumu apsaimniekošanas darbībām.

⁹ Vadoties no publiski pieejama karšu pārlika (ar ortofoto karšu slāņiem) "*Google Earth*", konstatējams, ka ēka ar Nr. 14 Kompleksa teritorijā jau daļēji nojaukta. Ziņojumā šis apstāklis ir ievērtēts, neparedzētos gadījumos paredzot citas būves izmantojumu.

- 3.3.15.2. Paredzētās darbības teritorija atrodas Gaujas upju baseinu apgabalā. Paredzētās darbības teritorijai tuvākās ūdensteces ir Maltaunieku strauts (ŪSIK 526452:01), kas atrodas ~1080 m uz dienvidrietumiem un rietumiem no darbībai paredzētās teritorijas, un Vaidavas upe (ŪSIK 5264:01), kas atrodas ~1 800 m attālumā uz ziemeļrietumiem. Teritorijai piegulošās teritorijas uz ziemeļiem un austrumiem ir meliorētas, meliorācijas sistēmu veido meliorācijas grāvji (koplietošanas ūdensnotekas 526543:28 un 526543:01) un drenu tīkls.
- 3.3.15.3. Saskaņā ar LVĢMC uzturēto datu bāzi "*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*" Darbības vieta ir kā potenciāli piesārņota vieta (potenciāli piesārņotas vietas reģistrācijas Nr. 36968/4226).
- 3.3.15.4. Saskaņā ar LVĢMC uzturēto Plūdu riska informācija sistēmu un Teritorijas plānojumu Darbības vieta neatrodas applūstošajā teritorijā.
- 3.3.15.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes uzturēto dabas datu pārvaldības sistēmu "*Ozols*", Darbības vietā un tās tiešā tuvumā nav konstatētas Latvijā vai Eiropā īpaši aizsargājama sugu vai biotopu atradnes. Tuvākais Eiropas nozīmes aizsargājamais meža biotopu poligons atrodas ~200 m uz austrumiem no Kompleksa teritorijas. Kompleksa teritorijai tuvākā īpaši aizsargājamā dabas teritorija ir aizsargājamo ainavu apvidus "*Veclaicene*" (Eiropas nozīmes aizsargājamā dabas teritorija (Natura 2000)), kas atrodas ~2,3 km attālumā no Darbības vietas.
- 3.3.15.6. Darbības vietā un tās tiešā tuvumā neatrodas kultūras pieminekļi, rekreācijas un tūrisma objekti.
- 3.4. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums:**
- 3.4.1. Saskaņā ar Ziņojumu Kompleksā paredzēts palielināt uzņēmuma ražošanas apjomus, palielinot vistu vietu skaitu līdz 425 000 vai 465 000 un palielinot saražoto olu skaitu līdz 124 miljoniem vai 150 miljoniem gadā (apjoma atšķirības A un B alternatīvas gadījumā).
- 3.4.2. Lai īstenotu Paredzēto darbību, mājputnus paredzēts ievietot nevis Kompleksā esošajās putnu novietnēs, bet Kompleksu modernizēt, būvējot novietnes atbilstoši piemērojamos normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Tādēļ Kompleksā paredzēts nojaukt daļu esošo ēku¹⁰ un to vietā uzbūvēt jaunas. No Ziņojuma izriet, ka līdzvērtīga pieeja izmantota Kompleksa modernizācijā jau iepriekš, izbūvējot pašreizējo Kompleksa Esošo dējējvistu novietni, šāds risinājums izvēlēts arī vienas papildus dējējvistu novietnes būvniecībai, kurai Būvatļauja jau saņemta, kā arī citu papildus novietņu būvniecībai (A alternatīvas gadījumā 2 novietņu, B alternatīvas gadījumā 1 novietnes). Novērtēts, ka Kompleksa kopējā apbūves platība ar Paredzēto darbību nedaudz samazināsies (no 21 782,4 m² līdz 21 776,3 m²), savukārt jauno novietņu apbūves platība salīdzinājumā ar līdzšinējām mājputnu novietnēm palielināsies no 1 228,0 līdz 2 909,1 m².
- 3.4.3. Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 834 "*Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 834) 1. pielikuma nosacījumiem, Kompleksā pašlaik Atļautais darbības apjoms atbilst 990 dzīvnieku vienību turēšanai (viena dējējvistas vieta atbilst 0,006 dzīvnieku vienībām), jo Noteikumu Nr. 834 1. pielikums nenosaka dzīvnieku vienības jaunputnu kategorijai (teorētiski pieņemot, ka jaunputnu vietu skaits dzīvnieku vienībās varētu būt izsakāms līdzvērtīgi – tās būtu 1 470 dzīvnieku vienības). Sagaidāms, ka pēc Paredzētās darbības realizācijas, Kompleksā dzīvnieku vienību skaits pieaugs līdz 2 550 vai 2 790.

¹⁰ No Ziņojuma un publiski pieejamā karšu pārlūkā "*Google Earth*" attēlotā konstatējams, ka nojaukšanas darbi daļēji jau uzsākti.

- 3.4.4. Prognozēts, ka lopbarības ražošanas apjomi Kompleksā pieaugs līdz 14 600 t/gadā. Paredzēts uzstādīt gatavās barības bunkurus pie novietnēm.
- 3.4.5. Paredzētās darbības nodrošināšanai papildus esošajiem iekšējiem ceļiem tiks izbūvēti jauni iekšējie ceļi 0,19 ha platībā, savukārt papildus pievedceļu izbūve nav nepieciešama.
- 3.4.6. Jaunajām novietnēm paredzēts izbūvēt saistīto infrastruktūru – ūdensapgādes, elektroapgādes un notekūdeņu savākšanas un novadīšanas sistēmas. Esošās aukstuma kameras ietilpība un olu šķirošanas un fasēšanas iekārtas ražība novērtēta kā Paredzētajai darbībai atbilstoša.
- 3.4.7. Atbilstoši Noteikumu Nr. 834 2. pielikuma nosacījumiem dējējvīsta saražo līdz 0,03 t kūsmēsļu gadā (puscieti lauksaimniecības dzīvnieku ekskrementi), kas maksimālās Paredzētās darbības intensitātes gadījumā (A alternatīva jeb 465 000 vīstu vietu) var sasniegt 13 950 t gadā (B alternatīvas gadījumā – 12 750). Vadoties no literatūras¹¹, Ziņojumā aprēķināts, ka kopējais kūsmēsļu daudzums var būt lielāks (16 100 t gadā A alternatīvas gadījumā un 14 637 t B alternatīvas gadījumā). No Ziņojuma izriet apņemšanās nodrošināt Noteikumu Nr. 834 5. un 8. punktā noteiktās prasības īstenošanu, saskaņā ar kuru Ierosinātajai jāspēj nodrošināt tādu kūsmēsļu krātuvju tilpumu, kurā iespējama kūsmēsļu uzglabāšana vismaz astoņus mēnešus (ja pēc tā rastos nepieciešamība). Šādā gadījumā kūsmēsļu uzglabāšanu paredzēts nodrošināt daļēji Kompleksa teritorijā (esošajās ēkās Nr. 1, Nr. 15 un Nr. 16¹² un papildus būvē, kas atbilstoši *Mājputnu audzēšanas LPTP* prasībām izbūvējama starp ēku Nr. 15 un Nr. 16), daļēji teritorijā ārpus Kompleksa. Par papildus nepieciešamo būvju nomu kūsmēsļu uzglabāšanai būvē (kadastra apzīmējums 36580020043001) ar 1 278,3 m² platību Ierosinātāja ir slēgusi nomas līgumu ar nekustamā īpašuma “*Kadiķi 1*” (kadastra Nr. 36585020039) īpašnieku, bet būvē (kadastra apzīmējums 36580020045001) ar platību 728 m² – ar nekustamajā īpašumā “*Priežukalni*” (kadastra Nr. 36585020035) īpašnieku (minētie īpašumi atrodas Alūksnes novada Jaunannas pagastā). Ziņojumā norādīts, ka kūsmēsļu uzglabāšana Kompleksa teritorijā vai nomātajās teritorijās normālos darba apstākļos nav paredzēta, tos plānots (līdzvērtīgi kā pašlaik) ar transportiera lenti uzkraut kravas transportā un nogādāt uz pārstrādes iekārtu. Ziņojumā norādītās iekārtas ir uzņēmumu SIA “*Agro Cemeris*” un SIA “*Ekorima*” biogāzes iekārtas.
- 3.4.8. Prognozēts, ka kopējais ūdens patēriņš ar Paredzēto darbību sasniegs 58 035 m³/gadā, no kuriem 3 650 m³/gadā tiks novirzīti Vengerski ciema ūdensapgādei. Ūdens lietojumu Kompleksā veidos 40 735 m³/gadā putnu dzirdināšanai, 6 350 m³/gadā ražošanas, tai skaitā dzesēšanai (ventilācijas iekārtas nodrošina ūdens izsmidzināšanu miglas veidā), un sadzīves vajadzībām un 7 300 m³/gadā filtru skalošanai. Prognozēts, ka notekūdeņu apjoms saglabāsies Atļaujā noteiktajā apjomā (17 300 m³/gadā) un tāpat kā līdz šim tiks novadīts uz NAI *BIO-100* ar jaudu 0,1 tūkst. m³/dnn, kuru jauda Paredzētās darbības nodrošinājumam Ziņojumā tiek vērtēta kā pietiekama.
- 3.4.9. Transportēšanas maršruti ar Paredzēto darbību prognozēti nemainīgi.
- 3.4.10. Prognozēts, ka pie maksimālās Kompleksa jaudas elektroenerģijas patēriņš var pieaugt līdz 860 MWh/gadā, kas ir par 3 reizēm vairāk, ja salīdzina ar informāciju par elektroenerģijas patēriņu 2017. gadā (280 MWh/gadā).
- 3.4.11. Saistībā ar paredzētajām dējējvīstu novietnēm konstatējams:
- 3.4.11.1. Dējējvīstu novietnēs (izņemot Esošo dējējvīstu novietni) dējējvīstas plānots izvietot atvērtajos voljēros, vistām paredzot iespēju brīvi pārvietoties pa novietni, ar mēsļu līniju un piespiedu gaisa apmaiņu.

¹¹ Lauku atbalsta dienesta izstrādāts ieteikumu dokuments “*Ieteikumi kūsmēsļu krātuvju būvniecībai*”.

¹² Ēku izvietojums Kompleksā attēlots Ziņojuma 1.1.2. attēlā.

- 3.4.11.2. Lai nodrošinātu maksimālo dējējvistu novietņu ietilpību (vistu vietu skaitu novietnē 130 000), ēku paredzēts izbūvēt 2 stāvos, 6 rindās izvietojot 6 līmeņu baterijas tipa atvērto būrus. Saskaņā ar Ziņojuma 20. pielikumu novietnē, kas aprīkota ar šādu sistēmu, iespējams izmitināt līdz 125 793 putniem. Ziņojumā vērtēts, ka šāds risinājums nodrošina Eiropas Padomes Direktīvas 1999/74/EK (1999. gada 19. jūlijs) *“ar ko paredz minimālos standartus dējējvistu aizsardzībai”* prasību izpildi.
- 3.4.11.3. Barību no lopbarības ceha paredzēts nogādāt uz barības bunkuriem, no kuriem to ar gliemežtransportiera palīdzību paredzēts padot uz barības sadali. Barību plānots sadalīt ar lentveida ķēdes dozēšanas sistēmu, kas kustas visas novietnes garumā pa apli. Barību paredzēts padota nelielā daudzumā vairākas reizes dienā.
- 3.4.11.4. Olas paredzēts savākt uz lentas, kas atrodīsies voljēru vidusdaļā zem barotavas. Novietņu galos paredzēts olu savākšanas lifts, kas savāc olas no visiem dējējvistu būru līmeņiem un pa transportēšanas lentu nogādā olu šķirošanas un fasēšanas cehā tālākai šķirošanai un iepakojšanai.
- 3.4.11.5. Kūtsmēslus paredzēts savākt uz lentveida transportiera zem voljēriem. Paredzēts, ka horizontālie lentveida transportieri pados mēslus līdz novietnes galam, tad šķērstransportieris mēslus iekraus piekabē, kas aprīkota ar tentu.
- 3.4.11.6. Atbilstoši Ziņojumam novietnes paredzēts aprīkot ar tuneļa tipa ventilācijas sistēmu *FACCO*. Ziņojuma 3.2.1.1. nodaļā (118. lpp.) norādīts, ka saskaņā ar putnu turēšanas iekārtu piegādātāja *FACCO* (Itālija) sniegto informāciju – optimālas gaisa apmaiņas nodrošināšanai mītnes ar 100 000 putnu skaitu jāaprīko ar 36 ventilācijas iekārtām ar kopējo jaudu 1 526 400 m³/h (36 × 42 400 m³/h), bet mītnes ar 130 000 putnu skaitu – ar 46 ventilācijas iekārtām ar kopējo jaudu 1 950 400 m³/h (46 × 42 400 m³/h). Pirms izplūdes atmosfērā gaisa attīrīšana nav plānota. Paredzēts, ka ventilācija darbosies automātiskā režīmā 24 h/diennaktī. Paredzēts, ka gaisa pieplūdes nodrošināšanai ēkas galos tiks ierīkoti atveramie un regulējamie logi no sendvičtipa paneļiem (112,5 m² uz katru ēku) un ēkas sānos – atveramie un regulējamie poliuretāna logi (172 gab.) abās pusēs katrai ēkai.
- 3.4.11.7. Novietņu grīdas segumu paredzēts veidot no monolīta betona, kas ir ūdeni un piesārņojošo vielu necaurlaidīgs.
- 3.4.11.8. Novietnēs paredzēts ierīkot zema patēriņa LED apgaismojumu ar saullēkta un saulrieta imitāciju, gaismas intensitātes regulēšanu.
- 3.4.11.9. Dējējvistu novietnēm nav nepieciešama papildus siltumapgāde.
- 3.4.11.10. Paredzēta lietuss notekūdeņu savākšanas sistēmas izbūve no jaunajām putnu mītnēm. Nosacīti tiros lietuss notekūdeņus bez papildus attīrīšanas pašplūsmas ceļā plānots novadīt Kompleksa teritorijā esošajā dīķī.
- 3.4.1. Prognozēts, ka Paredzētās darbības gadījumā radīsies atkritumi: sadzīves atkritumi līdz 10 t/gadā, iepakojums līdz 38 t/gadā, kritušie dzīvnieki un 3. kategorijas (ieplēstās) olas līdz 30 t/gadā, NAI dūņas līdz 2 t/gadā un bīstamie atkritumi līdz 0,06 t/gadā.
- 3.4.2. Plānots, ka dezinfekcijas līdzekļu patēriņš pēc Paredzētās darbības īstenošanas pieaugs līdz 0,16 t/gadā.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2017. gada 11. oktobra iesniegums Nr.2017/10-VPVB01 *“Paredzētās darbības iesniegums mājputnu audzēšanas kompleksa pārbūvei un ražošanas apjoma palielināšanai”* ar pievienotajiem materiāliem.

- 4.2. Biroja 2017. gada 9. novembra lēmums Nr. 45 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”*.
- 4.3. Ierosinātājas 2017. gada 21. novembra vēstule Nr. 2017/11-VPVB02 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmu”*.
- 4.4. Iedzīvotāju 2017. gada 27. novembra vēstule (Biroja reģistrācijas Nr. 3-01/1997).
- 4.5. Ierosinātājas 2017. gada 11. decembra vēstule Nr. 2017/12-VPVB01 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma sākotnējās sabiedriskās apspriešanas rezultātiem”* ar pielikumiem.
- 4.6. Biroja 2017. gada 15. decembra Programma.
- 4.7. Ierosinātājas 2018. gada 5. februāra vēstule Nr. 5-1/23 *“Par izmaiņām paredzētajā darbībā”* ar pielikumu.
- 4.8. Biroja 2018. gada 27. februāra vēstule Nr. 5-01/243 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*.
- 4.9. Pārvaldes 2018. gada 26. marta vēstule Nr. 6.5.-20/383 *“Par izmaiņām SIA “Alūksnes putnu ferma” paredzētajā darbībā”*.
- 4.10. Privātpersonas 2018. gada 26. februāra vēstule *“Par SIA Alūksnes putnu ferma (APF) izmaiņām paredzētajā darbībā”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/354).
- 4.11. Privātpersonas 2018. gada 15. marta iesniegums *“Par SIA Alūksnes putnu ferma /APF/ izmaiņām paredzētajā darbībā”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/479).
- 4.12. Privātpersonas 2018. gada 21. marta e-pasta vēstule *“Vides pārraudzības valsts birojs”* (Biroja reģistrācijas Nr. 1-07/511).
- 4.13. Privātpersonas 2018. gada 9. aprīļa iesniegums *“Par SIA Alūksnes putnu ferma ražošanas paplašināšanas atbilstību Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015-2027. gadam 456.2, 456.2., 457.u.c. punktiem”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/605).
- 4.14. Ierosinātājas 2018. gada 3. maija e-pasta vēstule *“Paziņojums par sagatavoto IVN ziņojumu SIA “Alūksnes putnu ferma” paredzētajai darbībai”* ar pielikumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/762).
- 4.15. Ierosinātājas 2018. gada 22. maija e-pasta vēstule *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedrisko apspriešanu”* ar pielikumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/880).
- 4.16. Pārvaldes 2018. gada 7. jūnija vēstule Nr. 6.5.-20/710 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”*.
- 4.17. Privātpersonas 2018. gada 1. jūnija vēstule *“Priekšlikumi no SIA Alūksnes putnu fermas plānotās mājpilņu audzēšanas kompleksa pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma apspriešanas sapulces”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/948).
- 4.18. Ierosinātājas 2018. gada 15. jūnija vēstule *“Par viedokļa sniegšanu”* ar pielikumu.
- 4.19. Alūksnes novada pašvaldības 2018. gada 18. jūnija vēstule Nr. ANP/1-40/18/1634 *“Par informācijas sniegšanu”*.
- 4.20. Izstrādātājas 2018. gada 29. jūnija vēstule Nr. 06-08/145 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu”* ar pielikumiem.
- 4.21. Biroja 2018. gada 29. jūnija vēstule Nr. 5-01/607 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*.
- 4.22. Biroja 2018. gada 29. jūnija lēmums Nr. 5-02/6 *“Par sabiedrības līdzdalības tiesību iespējamu pārkāpumu SIA “Alūksnes putnu ferma” paredzētajā darbības ietekmes uz vidi ziņojuma sabiedriskajā apspriešanā”*.

- 4.23. Privātpersonas 2018. gada 2. jūlija iesniegums *"Par Lēmuma Nr. 5-02/6 apstrīdēšanu"* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1158).
- 4.24. Biroja 2018. gada 16. jūlija vēstule Nr. 5-01/661 *"Par Privātpersonas iesniegumu"*.
- 4.25. Izstrādātājas 2019. gada 18. jūlija vēstule *"Par apliecinājuma sniegšanu"*.
- 4.26. Alūksnes novada pašvaldības 2018. gada 27. jūlija vēstule Nr. ANP/1-35/18/1998 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"*.
- 4.27. Pārvaldes 2018. gada 31. jūlija vēstule Nr. 6.5.-20/931 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"*.
- 4.28. Biroja pieaicinātā vides eksperta (turpmāk – Vides eksperts) 2018. gada 2. augusta *"Eksperta atzinums"*.
- 4.29. Biroja 2018. gada 10. augusta vēstuli Nr. 5-01/781 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"*.
- 4.30. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2018. gada 27. jūlija lēmums Nr. 1-17/6662 *par apstrīdēšanas iesnieguma izskatīšanu*.
- 4.31. Izstrādātājas 2018. gada 5. decembra vēstule Nr. 06-08/317 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu"* ar pielikumiem.
- 4.32. Biroja 2019. gada 2. janvāra vēstule Nr. 5-01/1 *"Par atzinuma izdošanas termiņa pagarinājumu"*.
- 4.33. Vides eksperta 2019. gada 10. janvāra *"Eksperta atzinums"*.
- 4.34. Biroja 2019. gada 17. janvāra vēstule Nr. 5-01/47 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"*.
- 4.35. Privātpersonas 2019. gada 13. februāra vēstule *"Par SIA "Alūksnes putnu ferma" (turpmāk tekstā SIA APF) plānotās mājputnu audzēšanas kompleksa pārbūves un ražošanas apjomu palielināšanas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma (turpmāk – ziņojums) atbilstību MK 30.04.2013. noteikumiem Nr. 240. 140. punkta un Alūksnes novada teritorijas plānojuma 2015.-2027. gadam 457. punkta prasībām"* ar pielikumiem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/252).
- 4.36. Izstrādātājas 2019. gada 25. februāra vēstule Nr. 06-08/26 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma aktuālās redakcijas iesniegšanu"* ar pielikumiem.
- 4.37. Biroja 2019. gada 8. marta vēstule Nr. 5-01/202 *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"*.
- 4.38. Ierosinātājas 2019. gada 24. septembra vēstule *"Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu"* ar pielikumiem.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikrakstu *"Alūksnes ziņas"* un *"Malienas ziņas"* 2017. gada 17. novembra izdevumos. Informācija tika ievietota arī Alūksnes novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.aluksne.lv, Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.apf.lv, kā arī Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv. Informatīvie materiāli bija pieejami SIA *"Alūksnes putnu ferma"* administrācijas ēkā, Ziemeļu pagasta pārvaldē, Alūksnes novada pašvaldībā un tīmekļa vietnē www.apf.lv. Individuāli paziņojumi tika izsūtīti Īpašumam piegulošo nekustamo īpašumu īpašniekiem

(9 īpašnieki/valdītāji). Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2017. gada 7. decembrim.

- 5.1.2. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 2017. gada 30. novembrī plkst. 11.00 SIA “*Alūksnes putnu ferma*” administrācijas ēkas telpās, Ziemeļu pagastā, Alūksnes novadā. Saskaņā ar sanāksmes protokolu tajā piedalījās 12 personas. Klātesošajiem tika sniegta informācija par uzņēmuma līdzšinējo un plānoto darbību, IVN procedūru, kā arī bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes. Sanāksmes dalībnieki interesējās par projekta ēku izvietojumu, ventilācijas sistēmām, smaku un trokšņu izplatību, kā arī par autoceļa kvalitāti. Cita starpā, tika norādīts, ka risinājums attiecībā uz kūstmēslu apsaimniekošanu (neuzglabāšana uz vietas) vērtējams pozitīvi.
- 5.1.3. IVN sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma iedzīvotāju 2017. gada 27. novembra vēstuli (adresēta arī Ierosinātājai), kurā ieteikts vērtēt iespēju būvēt novietnes tālāk no dzīvojamās zonas.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts laikrakstos “*Malienas ziņas*” un “*Alūksnes ziņas*” 2018. gada 3. maija izdevumos. Informācija tika ievietota Alūksnes novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.aluksne.lv, Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.apf.lv un Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums bija pieejams Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.apf.lv, Ziemeļu pagasta pārvaldē un Alūksnes novada pašvaldībā. Rakstiskus priekšlikumus Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2018. gada 3. jūnijam.
- 5.2.2. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme klātienē notika 2018. gada 17. maijā plkst. 11.00 SIA “*Alūksnes putnu ferma*” administrācijas ēkas telpās Ziemeļu pagastā, Alūksnes novadā. Saskaņā ar sanāksmes protokolu tajā piedalījās 12 personas. Klātesošajiem tika sniegta informācija par plānoto uzņēmuma attīstību, Ziņojumu un IVN rezultātiem, kā arī bija iespēja uzdot jautājumus un saņemt atbildes. Sanāksmes dalībnieki galvenokārt interesējās par jautājumiem saistībā ar smaku piesārņojumu, norādot, ka vides stāvoklis pēc jaunu ventilācijas izvadu uzstādīšanas esošās novietnes gala sienās ir pasliktinājies. Atkārtoti tika diskutēts par iespēju rast alternatīvu novietņu izvietojumam, jautāts par notekūdeņu attīrīšanas iekārtām.
- 5.2.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma:
- 5.2.3.1. Privātpersonas 2018. gada 26. februāra, 15. un 21. marta un 9. aprīļa vēstules, kurās pausts viedoklis, ka Paredzētā darbība, iespējams, neatbilst Teritorijas plānojumam, un lūgts šo jautājumu vērtēt.
- 5.2.3.2. Pārvaldes 2018. gada 7. jūnija vēstuli Nr. 6.5.-20/710, kurā ietverti norādījumi Ziņojuma pilnveidei.
- 5.2.3.3. Privātpersonas 2018. gada 1. jūnija vēstuli, kurā pausts viedoklis saistībā ar Paredzētās darbības ietvaros plānotās būvniecības atbilstību jaunas būvniecības kritērijam (būvniecību regulējošo normatīvo aktu izpratnē).
- 5.2.3.4. Alūksnes novada pašvaldības 2018. gada 18. jūnija vēstuli Nr. ANP/1-40/18/1634, ar kuru pašvaldība norāda, ka, modernizējot un pārbūvējot esošo Kompleksu, plānotais apbūves apjoms saglabāsies esošās apbūves robežās un attiecīgais attālums līdz apkārtējai apbūvei netiks samazināts, līdz ar to Paredzētā darbība tiek klasificēta kā pārbūve.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

- 5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegtas kopumā 4 reizes: 2018. gada 29. jūnijā, 6. decembrī, 2019. gada 25. februārī un 24. septembrī. Paziņojumi par Ziņojumu iesniegšanu Birojā tika ievietoti Alūksnes novada pašvaldības tīmekļa vietnē www.aluksne.lv, Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.apf.lv un Biroja tīmekļa vietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums un tā aktualizētās versijas bija pieejamas Ierosinātājas tīmekļa vietnē www.apf.lv.
- 5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu un tā pilnveidotajām versijām, Birojā tika saņemtas:
- 5.3.2.1. Alūksnes novada pašvaldības 2018. gada 27. jūlija vēstule Nr. ANP/1-35/18/1998, ar kuru sniegta atsauksme par Ziņojumu.
- 5.3.2.2. Pārvaldes 2018. gada 31. jūlija vēstule Nr. 6.5.-20/931, kurā norādīts, ka Pārvaldei nav būtisku iebildumu, papildinājumu un priekšlikumu papildus jau iepriekš minētajiem par izstrādāto Ziņojumu.
- 5.3.2.3. Vides eksperta 2018. gada 2. augusta atzinums par Ziņojumu.
- 5.3.2.4. Vides eksperta 2019. gada 10. janvāra Atzinumu par papildināto Ziņojumu.
- 5.3.3. Saņemtās vēstules un Vides eksperta 2018. gada 2. augusta un 2019. gada 10. janvāra atzinumu Birojs nosūtīja Ierosinātājai, lai tajos izteiktie priekšlikumi un iebildumi, ja tādi izteikti, varētu tikt ņemti vērā, pilnveidojot Ziņojumu.
- 5.3.4. Detalizēts izklāsts par saņemtajās atsauksmēs un Vides eksperta atzinumā ietvertajiem iebildumiem un ieteikumiem, kā arī informācija par Ziņojumā veiktajiem labojumiem iekļauta Ziņojuma 19. pielikumā¹³.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1. IVN ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā, kas izriet no būvdarbu nepieciešamības, gaisa piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanos, trokšņa līmeņu izmaiņas, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturiskiem un rekreācijas objektiem, augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti u.c. jomām. Ziņojumā ir apzināta arī esošo un paredzēto tehnisko paņēmieni, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu atbilstība LPTP prasībām, ņemot vērā *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktās prasības un ar LPTP saistītos emisiju līmeņus.
- 6.2. Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā, to paplašinot. Tādēļ IVN ietvarā vērtētas gan Kompleksa līdzšinējās ietekmes, gan sagaidāmās izmaiņas, ja vienlaicīgi turamo mājputnu skaits palielinātos līdz iecerētajam apjomam. Šādā vērtējumā īpaša uzmanība pievērsta tādiem aspektiem kā smakas, kas ir tipiska ietekme intensīvas mājputnu turēšanas kompleksiem, troksnis, kūtsmēslu apsaimniekošanas risinājumi, iespējams grunts, gruntsūdens un virszemes ūdens piesārņojums. No IVN rezultāta izriet, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāmas nozīmīgas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēstures vērtībām, bioloģiski vērtīgām teritorijām, un šo ietekmju mazināšanai un pārvaldībai nav nepieciešami specifiski nosacījumi. Tādēļ Birojs tālāk šajā atzinumā aplūko tikai būtiskākās iespējamās ietekmes.

¹³ Pilnveidojot Ziņojumu, katrā no tā pilnveidotajām versijām 19. pielikumā atspoguļota tikai aktuālā informācija par attiecīgās (iepriekšējās) Ziņojuma versijas izvērtēšanas gaitā saņemtajiem viedokļiem, ieteikumiem un iebildumiem, tādēļ pilnīgs pārskats par sabiedrības līdzdalību Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas un vērtēšanas gaitā gūstams, vērtējot visu Ziņojumam izstrādāto versiju 19. pielikumu saturu.

6.3. Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:

- 6.3.1. Ar būvniecību, būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti.
- 6.3.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
- 6.3.3. Smaku emisija un tās izplatība.
- 6.3.4. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
- 6.3.5. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība.
- 6.3.6. Avāriju un negadījumu riski.

6.4. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina sekojošo:

6.4.1. Ar būvniecību, būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti:

- 6.4.1.1. Paredzētā darbība ir izmaiņas esošā Kompleksa darbībā, palielinot vienlaicīgi turēto dējējvistu skaitu. No Ziņojuma izriet, ka Kompleksa teritorijā jau ir vairākas esošas mājputnu novietnes, tomēr Ziņojumā netiek izskatīts risinājums, kas paredzētu mājputnu turēšanu esošajās novietnēs. Ierosinātājas izvēlēta pieeja ir nevis esošo novietņu pārbūve un modernizācija, bet esošo novietņu nojaukšana un aizstāšana ar citām.
- 6.4.1.2. Saskaņā ar Ziņojumu – pēc Paredzētās darbības īstenošanas Kompleksā plānotas kopumā 4 vai 3 mājputnu novietnes (atkarībā no vērtētās alternatīvas), no kurām Esošā dējējvistu novietne Kompleksā jau uzbūvēta un tiek ekspluatēta, vienas papildus novietnes būvniecībai saņemta Būvatļauja, bet divu novietņu (vai vienas novietnes) (Ziņojumā apzīmētas kā novietnes 1-1 un 1-2) būvniecība paredzēta pēc akcepta lēmuma saņemšanas (Novērtējuma likuma 21. un 22. pants). No Ziņojuma tāpat izriet, ka pēc Kompleksa modernizācijas un darbības paplašināšanas pabeigšanas Kompleksa kopējais mājputnu novietņu skaits būs samazinājies, bet kopējā (esošā) apbūves platība saglabāsies līdzšinējās apbūves robežās. Vienlaikus paredzams, ka vistu vietu skaits pēc Paredzētās darbības īstenošanas vērā ņemami pieaugtu (salīdzinājumā ar pašlaik Atļaujā noteikto apjomu). Šādu jaudas palielinājumu Kompleksa novietnēs paredzēts sasniegt gan ar novietņu būvapjomu un plānojumu divos stāvos, gan ar risinājumu putnu turēšanas iekārtu/moduļu izvietojumam.
- 6.4.1.3. Pēc Paredzētās darbības īstenošanas visas mājputnu turēšanas novietnes atradīsies viena otram līdzās gar Kompleksa ziemeļaustrumu robežu (paralēli autoceļam V 383).
- 6.4.1.4. Veicot būvdarbus, sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes, tomēr būvdarbu apjoms esošā Kompleksa teritorijā nav vērtējams kā nozīmīgs un būtisks, tie nav paredzēti līdz šim maz pārveidotā teritorijā. Ziņojumā ir aplūkotas ar būvdarbiem saistītās ietekmes un to nozīmīgums, secinot, ka prognozējama īslaicīga, lokāla ietekme uz gaisa kvalitāti un trokšņa līmeņa pieaugums no būvniecībā iesaistītajām tehnikas vienībām un transporta. Būvdarbi ārtelpās plānoti dienas periodā (7.00 – 19.00). Saskaņā ar Ziņojumu būvdarbu laikā radušies atkritumi, tai skaitā ēku nojaukšanas rezultātā radušies atkritumi, tiks nodoti atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem.
- 6.4.1.5. Vērtējot būvniecības ietekmju būtiskumu, Birojs nekonstatē, ka tās varētu būt nozīmīgas un kompleksas (tās vērtējamās kā salīdzinoši īslaicīgas un pārejošas). Potenciālie avāriju radītie vides riski nav vērtējami kā augstas varbūtības notikumi, ja tiek ievēroti organizatoriski un inženiertehniski pasākumi avāriju situāciju nepieļaušanai (savākšanas materiāli, absorbenti u.c.). Ar būvdarbiem tiks radītas raksturīgās ietekmes: troksnis,

gaisa piesārņojošo vielu emisijas, palielināta smagā transporta kustība piegulošajā teritorijā un uz tuvējiem autoceļiem, būvniecības atkritumu rašanās u.c., ko iespējams mazināt, ievērojot normatīvo aktu prasības.

6.4.1.6. Vienlaikus Birojs secina, ka ir vairāki ietekmes aspekti, kas saistīti ar esošo un plānoto būvju tehniskajiem risinājumiem un kapacitāti, kas aplūkojami un vērtējami arī šī Biroja atzinuma ietvaros. Galvenie iespējamie problēmjaudājumi, kuru pārvaldībai jau savlaicīgi nodrošināmi atbilstīgi pasākumi, ir saistīti ar:

6.4.1.6.1. Kompleksā paredzēto māļputnu novietņu faktisko kapacitāti (iespējamo maksimālo kapacitāti);

6.4.1.6.2. Kompleksa un tajā esošo (arī plānoto) māļputnu novietņu atrašanos dzīvojamās apbūves tiešā tuvumā;

6.4.1.6.3. Nepieciešamību nodrošināt atbilstīgas tilpības krātuves kūtsmēsļu uzglabāšanai, ja pēc šāda risinājuma rastos vajadzība¹⁴.

6.4.1.7. Vērtējot šos jautājumus secīgi, konstatējams tālāk norādītais:

6.4.1.7.1. Paredzētās darbības ietekme uz vidi (un tās būtiskums) lielā mērā atkarīga no tā, cik liels skaits māļputnu faktiski tiek/tiks turēts dējējvistu novietnēs. Šis apjoms var būt mainīgs, ko nosaka gan māļputnu intensīvas audzēšanas cikliskums, gan dažādi ekonomiskie apsvērumi (tirgus situācijas mainība), arī netipiski apstākļi (piemēram, māļputnu slimības). Tādēļ no Novērtējuma likuma izrietošā pieeja attiecīgās darbības novērtēšanai – ir sagaidāmās ietekmes vērtējums, vadoties pēc māļputnu vietu skaita, ko attiecīgā novietne var nodrošināt. Kritērijs IVN piemērošanai saskaņā ar Novērtējuma likuma 1. pielikuma 23. punkta a. apakšpunktu ir dējējvistu vietu skaits (60 000), kas ar Paredzēto darbību tiks vērā ņemami pārsniegts. Ja IVN ietvaros novērtēta ietekme, kas ar Kompleksa darbību varētu būt iespējama pie maksimālās tā jaudas (aizpildītas visas vistu vietas), un secināts, ka darbība šādā apjomā var nodrošināt vides aizsardzības un kvalitātes prasību ievērošanu, var prognozēt, ka arī ar mazāku darbības jaudu tās vides sniegums nebūs sliktāks. Tomēr pretēji tas būtu gadījumā, ja Kompleksa faktiskā jauda būtu lielāka par Ziņojumā vērtēto. Šādā kontekstā Birojs Ierosinātājai (IVN vērtēšanas gaitā) lūdza precizēt un pamatot, kāda ir dējējvistu novietņu maksimālā kapacitāte, kas atkarīga arī no māļputnu turēšanas apstākļiem un risinājumiem. Ziņojumam pievienots 20. pielikums "*Informācija par jaunajās novietnes plānoto dējējvistu turēšanas metodi*", no kura izriet, ka katrā no jaunajām novietnēm (arī novietnē, kuras būvniecībai jau saņemta Būvatļauja) iespējams izvietot līdz pat ~ 130 000 dējējvistu vienlaicīgi (aprēķinātais optimālais apjoms novietnē aprēķināts 125 793 dējējvistu). Attiecīgi Birojs secina, ka šādā apjomā ir pamatoti arī vērtēt Paredzētās darbības iespējamās ietekmes, jo Paredzētās darbības A alternatīvas gadījumā (alternatīva ar kopumā 4 dējējvistu novietnēm) ietekmes no 3 jaunajām novietnēm vērtētas, balstoties uz pieņēmumu, ka to aizpildījums ir daļējs (tikai 100 000 aizpildītu vistu vietu). Ņemot vērā to, ka katras no novietnēm faktiskā kapacitāte var būt arī ~ 130 000 aizpildītas putnu vietas, A alternatīvas gadījumā nenovērtētā (iespējamā) papildus ietekme summāri sastāda būtisku lielumu (90 000 vistu vietas). Tādēļ **šī IVN ietvaros A alternatīvu nevar atzīt par pilnībā novērtētu**. Šis trūkums nav novērst arī Ziņojuma papildināšanas ietvaros. Ierosinātāja (papildinot Ziņojumu un iesniedzot tā aktualizēto pēdējo (gala) versiju 2019. gada 24. septembrī) Birojam norādījusi, ka tiks īstenota B alternatīva (kas paredz Kompleksā tikai 3 māļputnu novietnes, no kurām Esošajā dējējvistu novietnē nodrošināmas 165 000 vistu vietas, bet katrā no 2 papildus novietnēm ~

¹⁴ Noteikumu Nr. 829 5. un 8. punkta nosacījumi.

130 000), kas šī IVN rezultātā arī nosakāma par īstenojamo alternatīvu (ja Paredzētā darbība tiek akceptēta) iepriekš norādīto apsvērumu dēļ.

6.4.1.7.2. Intensīva mājputnu audzēšana ir viens no saimnieciskās darbības veidiem, kas papildus jomā piemērojamiem normatīvajiem aktiem tiek īpaši regulēta arī ar nosacījumiem teritoriju plānošanā un izmantošanā. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punkts noteic ierobežojumu, ka "*Plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, ievēro šādus minimālos attālumus no dzīvojamās un publiskās apbūves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei: 140.1. 50 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu līdz 20 dzīvnieku vienībām; 140.2. 100 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 21 līdz 50 dzīvnieku vienību; 140.3. 300 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienību; 140.4. 500 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu vairāk par 501 dzīvnieku vienībām*". Nosacījumus dzīvnieku vienību aprēķināšanai noteic Noteikumi Nr. 834, un pašlaik Kompleksā (Esošajā dējējvistu novietnē) tiek nodrošinātas 990 dzīvnieku vienības¹⁵. Esošā dējējvistu novietne uzbūvēta Kompleksa iepriekšējo novietņu vietā, un tā atrodas tuvāk esošām dzīvojamām ēkām nekā Noteikumu Nr. 240 140.4. punktā norādītais attālums. Līdzvērtīgi arī katrā no papildus paredzētajām dējējvistu novietnēm (tai skaitā novietnē, kuras būvniecībai būvatļauja jau saņemta) būs iespējams nodrošināt vairāk par 500 dzīvnieku vienībām (~ 780), un tās atradīsies tuvāk dzīvojamām mājām nekā Noteikumu Nr. 240 140.4. punktā norādītais attālums. Minētajam apstāklim Ziņojuma vērtēšanas un sabiedriskās apspriešanas ietvaros pievērsta uzmanība, tai skaitā iebildumu par novietņu būvniecību plānotajā attālumā no dzīvojamām mājām izteikusi privātpersona (Birojā saņemti vairāki privātpersonas iesniegumi). Vērtējot – vai Noteikumu Nr. 240. 140. punkta nosacījums aprobežo Paredzētās darbības īstenošanu, Birojs vispirms ņem vērā, ka Noteikumu Nr. 240 142. punkts noteic, ka "*Šo noteikumu 140. punktā minētie nosacījumi nav attiecināmi gadījumos, ja lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētās būves un dzīvojamā apbūve pieder vienam īpašniekam, atrodas vienā zemes vienībā vai ir panākta savstarpēja vienošanās*". Attiecīgi, ja aprobežojums attiecas uz gadījumiem, kad tiek būvētas jaunas dzīvnieku turēšanai paredzētas būves esošo vietā, ir identificējams mehānisms, kura piemērošanas gadījumā aprobežojums nav attiecināms (būvniecības saskaņošana). Tādēļ Birojam, izsverot Novērtējuma likuma 14. viens *prim* panta piektajā daļā noteikto¹⁶, nav pamata secināt, ka IVN turpināšanai un pabeigšanai ir šķēršļi. Tomēr Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu par Noteikumu Nr. 240 140. punkta nosacījumu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Alūksnes novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu¹⁷. Šādu apsvērumu ietvarā Birojs pauž viedokli:

6.4.1.7.2.1. Jebkuras tiesību normas, arī ierobežojuma, piemērošanā, lai sasniegtu taisnīgāko un lietderīgāko rezultātu, jāvadās no piemērojamās tiesību normas jēgas un mērķa, kas ar attiecīgo tiesību normu jāsasniedz, šādā izsvērumā balstoties arī uz lietderības un samērības apsvērumiem.

¹⁵ Atbilstoši Noteikumu Nr. 834 1. pielikuma nosacījumiem dzīvnieku vienības dējējvistu gadījumā aprēķināmas, vadoties pēc vistu vietas kūti (piemērojamā vērtībā jau ierēķināts tās aizpildīšanas cikliskums).

¹⁶ Noteikums par IVN pārtraukšanu gadījumos, kad paredzētā darbība ir aizliegta ar ārējiem normatīvajiem aktiem.

¹⁷ Novērtējuma likuma 21. panta pirmā daļa noteic, ka paredzētās darbības akcepts ir šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņemts attiecīgās valsts institūcijas, pašvaldības, citas likumā noteiktās institūcijas vai Ministru kabineta lēmums par atļauju uzsākt paredzēto darbību.

- 6.4.1.7.2.2. Biroja ieskatā Noteikumu Nr. 240 140. punktā ietvertais ierobežojums varētu būt noteikts, lai dotu sabiedrībai (iedzīvotājiem) palāvību, ka bez viņu iesaistīšanas (saskaņošanas nosacījums) jauni dzīvnieku turēšanas kompleksi netiks būvēti (vai esošie netiks papildināti ar jaunām dzīvnieku turēšanai paredzētām būvēm) tuvāk dzīvojamām mājām par noteiktu attālumu. Tomēr Birojs secina, ka aprobežojums noteikts tikai jaunai būvniecībai un attālumam no jaunās būves, bet netiek aprobežots kompleksā (kopumā) pieļaujamais maksimālais dzīvnieku vienību skaits. Ar Noteikumu Nr. 240 140. punkta nosacījumiem netiek arī liegta iespēja pārbūvēt esošās dzīvnieku turēšanai paredzētās būves, tai skaitā palielināt tajās nodrošināmo dzīvnieku vienību skaitu (piemēram, mainot mājputnu turēšanas apstākļus vai pārbūvējot esošas būves, palielinot to būvapjomu). No minētā izriet, ka aprobežojums saglabā attīstības iespējas esošajiem kompleksiem, kas vēsturiski veidojušies un ietver esošas būves.
- 6.4.1.7.2.3. Ņemot vērā minēto, iespējams, par samērīgu un sasniedzamajam (lietderīgajam un taisnīgajam) mērķim atbilstošu nebūtu uzskatāma piemērojamās tiesību normas šauri gramatiska interpretācija, kas tuvāk par norādīto attālumu nepieļauj esošu ēku nojaukšanu un jaunu ēku būvniecību to vietā, tomēr vērtējamo jautājumu vidū būtu jāietver arī apsvērumi par to, vai un cik lielā mērā (piemēram, apjoma ziņā) šāda būvniecība varētu būt pieļaujama. Pie šāda viedokļa Birojs nonāk, jo Biroja ieskatā nebūtu saprātīgi (iespējams, sasniedzamajam vides aizsardzības nolūkam pat pretēji) Noteikumu Nr. 240 140. punktu interpretēt veidā, kas bez ierobežojuma atļautu veikt mājputnu turēšanu esošajās dzīvnieku turēšanai paredzētās būvēs, arī tās pārbūvējot, bet līdzvērtīga apjoma darbību nepieļautu, ja novecojušās ēkas tiek aizstātas ar jaunām. Tomēr – gala apsvērumus šajā kontekstā, kā jau Birojs uz to ir norādījis iepriekš, jāizdara Alūksnes novada pašvaldībai.
- 6.4.1.7.3. Noteikumu Nr. 829 punkts nosaka, ka *“Projektējot jaunu dzīvnieku novietni, paredz izbūvēt kūsmēsļu krātuvi vai iekārtu kūsmēsļu tālākai pārstrādei. Pārbūvējot ekspluatācijā esošu dzīvnieku novietni, ja nepieciešams, kūsmēsļu uzglabāšanai paredz izbūvēt jaunu krātuvi vai pārbūvēt esošo, vai izbūvēt iekārtu kūsmēsļu tālākai pārstrādei. Kūsmēsļu krātuves tilpums nodrošina kūsmēsļu uzglabāšanu vismaz astoņus mēnešus”*. No Noteikumu Nr. 829 8. punkta izriet, ka krātuvju tilpība (ja Ierosinātāja nebūvē pati savu kūsmēsļu pārstrādes iekārtu) jāspēj nodrošināt, neatkarīgi no tā, ka kūsmēsļu uzglabāšana normālos darba apstākļos nav paredzēta (paredzēta nodošana citam operatoram pārstrādei). Šāds nosacījums cita starpā saistīts ar vides risku pārvaldību, jo kūsmēsļu nodošana citam operatoram nav kūsmēsļu apsaimniekošanas risinājums, kas atkarīgs tikai no paša operatora rīcības. Šāda risinājuma sekmīgu īstenošanu var ietekmēt (un ietekmē) dažādi ārējie apstākļi, kas var būt gan praktiski (piemēram, pārstrādes iekārtas bojājums), gan ekonomiski un politiski (piemēram, līguma nosacījumu neievērošana, valsts atbalsta mehānismu atcelšana pārstrādes iekārtām, operatoram izsniegtas atļaujas apturēšana u.c.). Tādēļ Ierosinātājai ir arī pašai (neparedzētu apstākļu gadījumā) jāspēj nodrošināt Kompleksā radušos kūsmēsļu atbilstīgu apsaimniekošanu, paredzot atbilstīgas tilpības krātuvi (krātuves). Papildinot Ziņojumu tā gala versijā, kas Birojā iesniegts 2019. 24. septembrī, apņemšanās šādu risinājumu nodrošināt ir iekļauta un novērtēta (nepieciešamo krātuvju tilpību nodrošinātu pielāgotas/pielāgojamas un no jauna būvējamas būves gan Kompleksa teritorijā, gan ārpus tā). Apsvērumi par izvēlēto risinājumu ietekmju kontekstā tiek iekļauti attiecīgajās šī Biroja atzinuma 6. nodaļas apakšnodaļās (piemēram, smaku

kontekstā), bet atbilstības Noteikumu Nr. 829 8. punkta nosacījumiem ietvarā nosakāms, ka Ierosinātājas pienākums ir nodrošināt kūtsmēslu krātuvju tīlību, kas var nodrošināt kūtsmēslu uzglabāšanu vismaz astoņus mēnešus. Ja nepieciešams, Paredzētās darbības īstenošanai Atļaujā nosakāma posmsecīga pieeja (īstenošanai kārtās), tomēr nav pieļaujama Kompleksa darbības uzsākšana pilnā (Ziņojumā vērtētajā) apjomā, kamēr Pārvalde nav pārliecinājusies, ka būves kūtsmēslu uzglabāšanai un to tīlpums atbilst Mājputnu audzēšanas LPTP un Noteikumos Nr. 829 noteiktajām prasībām. Konkrētajā gadījumā atbilstības nosacījumu ievērošana varētu būt salīdzinoši viegli panākama, ņemot vērā to, ka prasības būvēm, kas paredzētas sausu pakaišu kūtsmēslu uzglabāšanai, nav tik specifiskas kā, piemēram, šķidro kūtsmēslu gadījumā, un tos pieļaujams uzglabāt arī vienkāršāka tipa būvēs¹⁸.

6.4.1.8. No Ziņojuma izriet, ka kūtsmēslu uzglabāšana normālos darba apstākļos krātuvēs netiks veikta, bet tos nogādās citiem operatoriem (uz SIA “*Agro Cemerī*” un SIA “*Ekorima*” biogāzes iekārtām). Saistībā ar minēto Birojs vērš Pārvaldes un Ierosinātājas uzmanību tam, ka saskaņā ar Dienesta tīmekļa vietnē publiskoto informāciju¹⁹ – minēto operatoru darbībai izsniegtās B kategorijas atļaujas (Nr. MA11IB0037 un Nr. VA12IB0014) pašlaik ir apturētas daļā, kas attiecas uz visām atļaujās noteiktajām atkritumu apsaimniekošanas darbībām saistībā ar finanšu nodrošinājuma neesamību. Attiecīgi – šo biogāzes iekārtu darbībā pašlaik nav pieļaujama Kompleksa kūtsmēslu izmantošana. Minētais jautājums Kompleksa darbības kontekstā ir būtisks, neatkarīgi no Paredzētās darbības realizācijas, jo SIA “*Agro Cemerī*” un SIA “*Ekorima*” Ziņojumā norādīti kā operatori, kam kūtsmēslus Ierosinātāja nodod apsaimniekošanai arī pašlaik. Ne mazāk būtisks aspekts, vērtējot un nosakot Atļaujā nosacījumus, ir SIA “*Agro Cemerī*” un SIA “*Ekorima*” izsniegtajās B kategorijas atļaujās noteiktās pārstrādes jaudas. Pašreizējie atļautās pārstrādes apjomi varētu būt pietiekami, lai nodrošinātu Paredzētās darbības vajadzības, tomēr nosacījumu noteikšanā saglabājama piesardzība, jo, piemēram SIA “*Ekorima*” iekārtas atrodas ~160 km attālumā no Kompleksa un no minētajam operatoram izsniegtās atļaujas (Nr. VA12IB0014) izriet, ka izejvielas minētajai biogāzes iekārtai piegādā blakus esošā J. Gierkena zemnieka saimniecība. Lauksaimniecības datu centra Lauksaimniecības dzīvnieku reģistrā reģistrētā informācija par J. Gierkena zemnieku saimniecības ganāmpulka sastāvu liecina, ka ganāmpulks varētu būt pietiekami liels, lai tikai tā radītais kūtsmēslu apjoms varētu nodrošināt biogāzes iekārtas darbību. Pārvaldei, ja nepieciešams – sadarbojoties ar Dienesta Valmieras reģionālo vides pārvaldi – jānodrošina Atļaujas nosacījumi un to uzraudzība/kontrole, kas ļauj pārliecināties par kūtsmēslu plūsmu un to atbilstīgu apsaimniekošanu.

6.4.1.9. Ņemot vērā iepriekš minēto un Ziņojumā novērtēto, Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punktu, kas paredz, ka Ierosinātāja ir atbildīga par **“ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu, tajā skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi”**. Tādēļ pēc būtības, lai nodrošinātu ietekmju novēršanu atbilstoši Ziņojumā paredzētajam, - šie risinājumi Birojam nebūtu atkārtoti jānosaka. Birojs tāpat ņem vērā, ka Paredzētajai darbībai būs

¹⁸ Piemērojamo Mājputnu audzēšanas LPTP 4.5. nodaļa “*Tehniskie paņēmieni, kā samazināt emisijas no pakaišu kūtsmēslu krātuvēm*”, tehniskais paņēmienis “*Sausus pakaišu kūtsmēslus uzglabāt šķūnī*”, apraksts : “*Parasti šķūnīs ir vienkārša būve ar necaurīdīgu grīdu un jumtu, ar ventilāciju, kas ir pietiekama, lai nerastos anaerobi apstākļi, un durvīm, pa kurām var iebraukt transportlīdzekļi. Sausus mājputnu kūtsmēslus (piemēram, broileru un dējējvistu pakaišus, gaisāzvētus dējējvistu ekskrementus, kas savākti uz transportieru lentēm) ar lentes transportieriem vai frontālajiem iekrāvējiem no mājputnu novietnes nogādā šķūnī, kurā tos var uzglabāt ilgāku laiku un kurā tie nevar atkārtoti samirkēt*”.

¹⁹ <http://www.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/a-un-b-atlaujas/>.

nepieciešams saņemt grozījumus A kategorijas Atļaujā (vai pārskatīt Atļauju) Dienesta Pārvaldē, kurā izvirzāmi jau konkrētāki nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai, uzraudzībai un kontrolei. Tai pat laikā Birojs uzskata, ka saistībā ar atsevišķiem ietekmes aspektiem nepieciešams arī ar Biroja atzinumu izvirzīt papildu nosacījumus vai nostiprināt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība, ja tā tiek akceptēta, īstenojama vai nav pieļaujama. Attiecīgi Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu noteic:

- a) Ņemot vērā to, ka Paredzētās darbības A alternatīva IVN ietvaros nav pilnībā novērtēta, jo dējējvistu novietnēs iespējams nodrošināt vērā ņemami lielāku vistu vietu skaitu nekā Ziņojumā vērtētās 100 000 vietas, A alternatīvas īstenošana bez atbilstīga ietekmju novērtējuma nav pieļaujama, un par īstenojamu nosakāma B alternatīva.
- b) Paredzētā darbība bez Noteikumu Nr. 829 8. punkta prasībām atbilstīgas tilpības kūtsmēsļu krātuvju nodrošinājuma nav pieļaujama. Ja nepieciešams, Atļaujā izvirzāmi nosacījumi Paredzētās darbības posmsecīgai īstenošanai, pārliedzinoties, ka nodrošināto krātuvju tilpība ir pietiekama attiecīgās attīstības kārtas īstenošanai, un krātuves atbilst Noteikumu Nr. 829 un *Mājputnu audzēšanas LPTP* prasībām.
- c) Būvdarbu veikšanu, kā arī būvniecības materiālu un atkritumu transportēšana pēc iespējas jāveic ārpus brīvdienām, būvdarbus ārtelpās atbilstoši Ziņojumā norādītajam plānojot dienas periodā no plkst. 7.00 līdz 19.00.

6.4.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.4.2.1. Birojs secina, ka kopumā Ziņojumā ir apzināti un novērtēti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums, tomēr vērtējumā ir vairāki aspekti (tostarp tādi, uz kuriem norādījis Biroja pieaicinātais Vides eksperts), kas ir par pamatu Biroja nosacījumu izvirzīšanai saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu.
- 6.4.2.2. No Ziņojuma izriet, ka galvenās gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs šādi ar Kompleksa darbību saistītie procesi – dējējvistu turēšana, kūtsmēsļu apsaimniekošana (kūtsmēsļu apsaimniekošanas gadījumā ietekmes arī scenārijā, ja tie tiktu uzglabāti krātuvēs Kompleksa teritorijā un ārpus tā) un graudu pieņemšana un uzglabāšana. Ziņojumā Paredzētās darbības ietekme uz gaisa kvalitāti vērtēta A un B alternatīvai, Ziņojuma 9. pielikumā sniedzot arī emisijas avotu fizikālo raksturojumu un prognozēto emisiju apjomus. Tomēr Birojs šajā atzinumā iepriekš jau konstatējis ar ietekmju novērtējumu saistītus apstākļus, kas ir par pamatu A alternatīvas aprobežošanai. **Tādēļ Birojs tālāk šajā atzinumā A alternatīvas ietekmes vairs neaplūko, jo par īstenojamo alternatīvu noteikta B alternatīva, kas paredz Kompleksā kopumā 3 dējējvistu novietnes ar maksimāli 425 000 vistu vietām (kopā).**
- 6.4.2.3. Vērtējot B alternatīvas ietekmi, secināms, ka Kompleksā daļēji saglabāsies esošie emisiju avoti, no kuriem viens no dominējošiem avotiem ir Esošā dējējvistu kūts ar 16 ventilācijas izvadiem uz jumta un 12 izvadiem novietnes galā. Tāpat tiks radīti jauni emisiju avoti. No Ziņojuma izriet, ka divām jaunajām mājputnu novietnēm (Ziņojumā pieņemtie novietņu apzīmējumi: Novietne Nr. 2, kuras būvniecībai jau izsniegta Būvatļauja, un novietne Nr. 1-1) paredzēts lielāks ventilācijas izvadu skaits (46 katrai), ar gaisa plūsmu 42 400 m³/h katram. Papildus emisiju avoti būs arī kūtsmēsļu pārkraušanas vietas pie katras novietnes, kūtsmēsļu krātuves Kompleksa teritorijā un ārpus tās (kūtsmēsļu krātuvju ekspluatācija Ziņojumā novērtēta tikai nolūkā novērtēt nestandarta situāciju, ja kāda iemesla dēļ kūtsmēsļu nodošana citam operatoram nebūtu

iespējama). Vienlaikus ar Paredzēto darbību tiks saglabāti arī divi esošie apkures katli, kuru kopējā ievadītā siltuma jauda $< 0,2$ MW.

- 6.4.2.4. No emisiju avotiem vidē tiek emitētas amonjaka, slāpekļa (I) oksīda, slāpekļa dioksīda, nemetāna gaistošo organisko savienojumu, daļiņu PM, daļiņu PM₁₀ un daļiņu PM_{2,5} emisijas, kā arī smakas. Pie katras novietnes plānota kūtsmēsļu pārkraušanas vieta, no kuras vidē (galvenokārt) tiek prognozētas smaku emisijas. No graudu pieņemšanas punkta un uzglabāšanas vidē tiek emitētas daļiņu PM, daļiņu PM₁₀ un daļiņu PM_{2,5} emisijas. Kompleksā ir arī divi grunulu katli, kuru kopējā ievadītā siltuma jauda ir mazāka par 0,2 MW. Ziņojumā ņemts vērā, ka emisijas no sadedzināšanas iekārtām ir nelielas, tās regulētas arī Atļaujā, tādēļ padziļināti Ziņojumā (Paredzētās darbības kontekstā) netiek vērtētas.
- 6.4.2.5. Piesārņojošo vielu emisijas no mājputnu audzēšanas un kūtsmēsļu uzglabāšanas aprēķinātas saskaņā ar emisijas faktoriem (turpmāk – EF) no Eiropas Vides aģentūras atmosfēras emisiju krājuma 3.B sadaļas “*Manure Management*”, Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūras gaisa piesārņojuma emisijas faktoru apkopojuma “*Compilation of Air Emissions Factors*” (turpmāk – AP-42) 9. sadaļas atsauces dokumenta “*Emissions From Animal Feeding Operations*” un Nīderlandes Vageningas Universitātes (Wageningen University & Research) pētījuma “*Actualisering ammoniak emissiefactoren pluimvee*”. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta, izmantojot datorprogrammu AERMOD View (izstrādātājs *Lakes Environmental*, beztermiņa licence AER0007915), kas pielietojama rūpniecisko avotu izmešu gaisā izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības, apkārtnes apbūvi un reljefu, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Kompleksa apkārtnē, neskaitot uzņēmuma piesārņojuma devumu, no LVĢMC tika pieprasīta informācija par piesārņojuma fona koncentrācijām Kompleksa ietekmes zonā (Ziņojuma 5. pielikums). Meteoroloģisko apstākļu raksturojumam izmantoti 2016. gada Alūksnes meteoroloģisko novērojumu stacijas dati. Summārā (esošā darbība + fons) piesārņojuma koncentrācija aprēķināta, ņemot vērā LVĢMC sniegtos datus, kā arī aprēķinātās koncentrācijas no Kompleksa esošās un Paredzētās darbības.
- 6.4.2.6. Atbilstoši Ziņojumam – piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti norāda, ka ārpus Kompleksa teritorijas summārā piesārņojuma koncentrācija esošās darbības gadījumā nevienai no gaisu piesārņojošajām vielām nepārsniedz 45 % no robežlielumiem vai mērķlielumiem, kas noteikti Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 1290) un vērtētajās vadlīnijās²⁰ vielām, kurām Noteikumi Nr. 1290 nenoteic gaisa kvalitātes normatīvu (konkrētajā gadījumā – amonjakam un slāpekļa (I) oksīdam). Vislielākā summārā piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu esošajā situācijā novērtēta cieto daļiņu PM₁₀ diennakts 36. augstākajai koncentrācijai – 22,19 µg/m³ (44,4 % no normatīva).
- 6.4.2.7. Saskaņā ar Ziņojumu kopējās emisijas no Kompleksa gadā pieaugs. Ziņojumā veikts sagaidāmās situācijas novērtējums, secinot, ka maksimālās summārās gaisu piesārņojošo vielu koncentrācijas nevienai no piesārņojošām vielām nesasnies 70 % no gaisa kvalitātes normatīva, bet tam pietuvināta vērtība (~ 69%) varētu būt sagaidāma summārās amonjaka vienas stundas koncentrācijas gadījumā. Tādējādi – ar Paredzētās darbības īstenošanu tiek prognozēts Kompleksā pašlaik atļautās darbības ietekmes palielinājums, tomēr netiek prognozēts, ka ietekme apjoma ziņā sasniegs būtisku un nepieļaujamu līmeni.

²⁰ <https://www.gov.uk/guidance/air-emissions-risk-assessment-for-your-environmental-permit>.

6.4.2.8. Vienlaikus Birojs vērs Ierosinātājas un Pārvaldes uzmanību uz apsvērumiem, kas jāņem vērā, izsverot, vai Paredzētās darbības ietekme faktiski nebūs lielāka par Ziņojumā novērtēto:

6.4.2.8.1. Vērtējot Ziņojumu, Vides eksperts jau vērsis Ierosinātājas uzmanību, ka Ziņojumā izdarītais pieņēmums par dējējvistu novietnēs paredzētās ventilācijas sistēmas darbību (jaudu) varētu būt pārmērīgs, jo no vērtētās literatūras izriet, ka optimāls ventilācijas iekārtu režīms mājpūtņu vai cūku intensīvas audzēšanas novietnēs vasarā ir 3-7 m³/h uz putna vietu, bet ziemā – 0,5-0,8 m³/h uz putna vietu. Lai arī Ziņojuma papildināšanas laikā ventilācijas darbības rādītāji tikuši nedaudz koriģēti, tie vēl arvien būtiski pārsniedz Vides eksperta norādītās vērtības²¹ (~ 15 m³/h). Jāņem vērā, ka aprēķinos pieņemtā ventilatoru darbības jauda tiešā mērā ietekmē gaisa plūsmu emisijas avotos (ventilācijas izvados) un veicina aprēķinos pieņemto piesārņojuma izkliedi. Tādēļ periodā, kad iekārtas darbosies ar atšķirīgu jaudu (nevis uz maksimālo), arī piesārņojuma izkliede būs atšķirīga. Biroja ieskatā Ierosinātājai pašai jāapzinās veiktā novērtējuma sekas. **Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav pieļaujams būtiski sliktāks vides sniegums par to, kādu Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies sasniegt, un tas attiecas gan uz prognozētajām piesārņojuma koncentrācijām emisiju avotā, gan vides kvalitāti teritorijās, kur vērtējama atbilstība Noteikumu Nr. 1290 prasībām.** Ierosinātājai jāreķinās, ka gadījumā, ja pēc Paredzētās darbības uzsākšanas piesārņojošo vielu koncentrācijas vai emisijas plūsma emisiju avotos tiks konstatēta būtiski atšķirīga no Ziņojumā vērtētās, Ierosinātājas izvēlēta pieeja var novest pie tā, ka Atļaujā nosakāmi ierobežojumi arī Kompleksa darbības apjomam.

6.4.2.8.2. No Ziņojuma izriet, ka Ierosinātāja līdz šim nav veikusi kūtsmēsļu kopējā slāpekļa satura un fosfora satura analīzi (Ierosinātāja to ir vēl tikai plānojusi uzsākt veikt, arī no Atļaujas neizriet, ka šāda prasība būtu noteikta esošajai Kompleksa darbībai). No Ziņojuma tāpat izriet, ka Kompleksā nav veikti mērījumi un analīzes, kas pamatotu Ziņojumā ietvertos pieņēmumus attiecībā uz Kompleksa amonjaka emisijām, kas Ziņojumā prognozētas salīdzinoši zema (amonjaks izteikts kā NH₃ uz vienu dzīvnieka vietu gadā 0,042 kg). Kā uz to Ierosinātājai Ziņojuma vērtēšanas gaitā vairākas reizes tika norādīts – *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktā emisiju līmeņa augšējā robeža amonjakam, kas izteikts kā NH₃ uz vienu dzīvnieka vietu gadā, ir vērā ņemami lielāka par Ziņojumā izteikto pieņēmumu²² (*Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktais intervāls ir 0,02-0,08 kg uz vietu, ja mājputni tiek turēti būru sistēmā, un 0,02-0,013 kg uz vietu, ja mājputni tiek turēti bezbūru sistēmā). Nav šaubu, ka pieņēmums par emisiju līmeņiem tieši ietekmē arī ietekmes novērtējuma rezultātu, tomēr Ierosinātāja Ziņojumā ir apņēmusies vērtēto emisiju līmeņus nodrošināt²³, lai gan ieteikums bija veikt ietekmes modelēšanu piesardzīgākam risinājumam (t.i. – pārbaudot Paredzētās darbības ietekmi, kāda tā būtu, ja amonjaka emisijas būtu lielākas). Saistībā ar minēto norādāmas divas lietas. Pirmkārt, nevar liegt (tas pat ir atbalstāmi) Ierosinātājai Paredzēto darbību veikt veidā, kas nodrošina labāku vides kvalitāti par piemērojamos normatīvajos aktos noteikto emisiju maksimumu. Tādēļ Ziņojumā izvēlēta pieeja būtu pieļaujama. Otrkārt, Ierosinātāja, sagatavojot

²¹ Katras novietnes ar 46 ventilācijas iekārtām (un izvadiem) kopējā iekārtu jauda Ziņojumā norādīta 195 0400 m³/h. Vērtējot uz putna vietu (~ 130 000), ventilācijas jauda sastāda ~ 15 m³/h.

²² Pieņēmums izteikts, balstoties uz literatūru (Nīderlandes Vageningas Universitātes pētījums), nevis emisiju līmeņiem, kas būtu izpētes ceļā noskaidroti tieši Kompleksa darbībai.

²³ No Ziņojuma 2019. gada 25. februāra versijas 19. pielikuma 5. lpp. norādītā izriet, ka Ierosinātāja apzinās, ka Ziņojumā novērtētie emisiju līmeņi tiks noteikti kā emisiju limiti Pārvaldes izdotajā A kategorijas atļaujā.

Ziņojumu, pareizi norāda, ka Ziņojumā vērtētie emisiju līmeņi būs nosakāmi kā Ierosinātājai saistoši emisiju limiti (jo citā veidā Paredzētā darbība nav vērtēta). **Tomēr nav pieļaujams, ka attiecīgie emisiju limiti A kategorijas atļaujā Ierosinātājai tiek noteikti veidā, kas nesniedz iespēju to ievērošanu efektīvi uzraudzīt un kontrolēt.** Proti, nav lietderīgi Atļaujā emisiju limitu Ierosinātājai noteikt veidā, kas to ievērošanas kontroli pieļauj vien aprēķinu ceļā (piemēram, amonjaka emisijas uz vistu vietu gadā). Šāda pieeja nesniedz iespēju pārliecināties, vai Ierosinātājas pieņēmums par emisiju apjomu (arī no esošās darbības) atbilst prognozētajam, jo ļauj Ierosinātājai aprēķinu ceļā (arī uzraudzības un kontroles ietvaros) turpināt balstīties uz izdarītajiem pieņēmumiem. Ņemot vērā minēto, emisiju limitu noteikšanas pieeja un mehānismi to kontrolei Atļaujā ir maināmi, par emisiju limitu nosakot ne būtiski sliktākas piesārņojuma koncentrācijas, kādas Ierosinātāja ar Ziņojuma 9. pielikuma tabulu "*No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas "B" alternatīvai*" katrā no emisiju avotiem ir apņēmusies nodrošināt. Proti, par emisijas limitu nosakāmās vērtības Atļaujā definējamās veidā, kas ļauj identificēt un kontrolēt emisiju līmeņus katrā no reprezentatīviem emisiju avotiem (piemēram, reprezentatīviem novietņu ventilācijas izvadiem, ņemot vērā to diametru un prognozēto emisijas plūsmas ātrumu). Šādā risinājumā tiks nodrošināta iespēja katrā no mājputnu novietnēm (korelācijā ar mājputnu vietu skaitu un novietnes aizpildījumu) ar mērījumiem pārliecināties, ka faktiskās emisijas atbilst prognozētajam. Ja mērījumu rezultāti uzrādīs būtisku atšķirību, Pārvaldei būs iespējams izvirzīt gan papildus nosacījumus Atļaujā, gan darbības ierobežojumus (ja nepieciešams) vai uzdot Ierosinātājai pārstrādāt emisiju limitu projektu, ievērtējot konkrētās izmaiņas.

- 6.4.2.8.3. Atsevišķi no emisiju faktoriem Ziņojumā ņemti no Eiropas Vides aģentūras atmosfēras emisiju krājuma 3.B sadaļas "*Manure Management* 1. līmeņa, lai gan Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa Noteikumu Nr. 182 "*Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi*" 10. punkta nosacījumi paredz, ka gadījumā, ja nav pieejami emisiju faktori no minētā krājuma 3. līmeņa, priekšroka dodama emisiju faktoriem no Amerikas Savienoto Valstu Vides aizsardzības aģentūras gaisa piesārņojuma emisijas faktoru apkopojuma AP-42 vai citiem avotiem. Arī emisiju faktoru izvēle var ietekmēt aprēķinu rezultātu.
- 6.4.2.9. Ziņojumā vērtētas arī siltumnīcefekta gāzu (turpmāk – SEG) emisijas. No sagatavotā novērtējuma izriet, ka SEG emisijas pieaugs no 2,5 līdz 7,0 t CO₂ ekv. gadā.
- 6.4.2.10. **Lemjot par nosacījumu izvirzīšanu Paredzētās darbības realizācijai, Birojs ņem vērā, ka nosacījumi gaisu piesārņojošo vielu emisijai, tai skaitā no mājputnu intensīvas audzēšanas kompleksiem, ir regulēti jau ar ārējiem normatīvajiem aktiem un nozarē piemērojamiem LPTP (*Mājputnu audzēšanas LPTP*), kuru pielietošana ir obligāts nosacījums A kategorijas piesārņojošām darbībām. No Ziņojuma pirmsšķietami izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nebūtu nepieciešams. Vienlaikus Birojs bez ievēribas nevar atstāt to, ka Ziņojumā sagaidāmā ietekme vērtēta, balstoties uz vairākiem Ierosinātājas pieņēmumiem. Lemjot par nepieciešamību izvirzīt Paredzētajai darbībai nosacījumus, Birojs tāpat ņem vērā, ka pašreizējā stadijā gaisu piesārņojošo vielu emisiju prognozes ir indikatīvas, jo tās var tikt arī precizētas, sagatavojot pieteikumu Atļaujas grozījumiem (vai Atļaujas pārskatīšanai). Tādēļ Birojs uzsver, ka, - no vienas puses, - normatīvajos aktos noteikto prasību, tai skaitā ar *Mājputnu audzēšanas LPPT* saistīto emisiju līmeņu un**

gaisa kvalitātes normatīvu, ievērošana ir beznosacījuma prasības, kas jau noregulētas ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistošas. Citādā veidā Paredzētās darbības īstenošana nav pieļaujama. No otras puses – Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (un emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams (arī gadījumos, kad tas prognozēts labāks par pieļaujamo ietekmes maksimumu). Tādēļ ir pamatoti ar šo Biroja atzinumu nostiprināt arī Paredzētās darbības emisiju līmeņus, kādus Ierosinātāja apņēmusies nodrošināt, ņemot vērā Ziņojuma 24. panta pirmajā daļā noteikto. Attiecīgi Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu noteic:

- a) Ievērojot to, ka Ziņojuma aprēķinos pieņemtā dējējvistu novietņu ventilatoru darbības jauda (un emisijas plūsmas ātrums no ventilatoru izvadiem) tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedi, Paredzētās darbības akceptēšanas un īstenošanas gadījumā Ierosinātājai jānodrošina ventilācijas iekārtu un ar tās darbību saistīto emisijas avotu fizikālo parametru atbilstība Ziņojumā vērtētajām vērtībām, vai arī jāveic atkārtots sagaidāmās ietekmes uz vidi novērtējums, ievērtējot izmaiņu būtiskumu un pieļaujamību. Nosacījumi izmaiņu būtiskuma vērtēšanai noteikti Novērtējuma likuma 3. divi *prim* panta pirmās daļas 3. punkta c. apakšpunktā (ietekmes sākotnējais izvērtējums un, ja nepieciešams – IVN).
- b) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un emisiju limiti, tai skaitā – vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Mājputnu audzēšanas LPTP* nosacījumiem, nosakāmi A kategorijas Atļaujā, Ierosinātājai sagatavojot aktualizētu gaisu piesārņojošo vielu emisiju limita projektu. Tomēr nav pieļaujamas par Ziņojuma 9. pielikuma tabulā “*No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas “B” alternatīvai*” būtiski sliktākas piesārņojuma koncentrācijas (tai skaitā amonjaka emisija jaunajām mītnēm ne vairāk kā 0,0049 g/s no katra ventilācijas izvada u.c.). Būtisko emisiju avotu emisiju limiti Atļaujā nosakāmi, vadoties no Ziņojuma 9. pielikumā pieņemtajām vērtībām, kuru ievērošanas kontrole nodrošināma, veicot arī mērījumus. Mērījumu, lai pārlicinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību, regularitāte un veikšanas nosacījumi precizējami Atļaujā, tomēr tādi kā minimums veicami gan reprezentatīviem (divu tipu) Esošās dējējvistu novietnes ventilāciju izvadiem, gan reprezentatīvam ventilācijas izvadam jaunajām novietnēm, pēc to ekspluatācijas uzsākšanas attiecīgā darbības apjomā.
- c) Ja saskaņā ar mērījumu rezultātiem tiek konstatēti būtiski lielāki gaisu piesārņojošo vielu emisiju apjomi kā Ziņojuma 9. pielikumā prognozētie un A kategorijas atļaujā noteiktie, Paredzētā darbība bez papildus ietekmes (un tās būtiskuma) novērtējuma nav pieļaujama. Ierosinātājai jārēķinās, ka Atļaujā var tikt noteikti ierobežojumi arī Kompleksa darbības apjomam.

6.4.3. Smaku emisija un tās izplatība:

- 6.4.3.1. Vērtējot Ziņojumā ietvertu smaku novērtējumu, Biroja secinājumi lielā mērā sasaucas ar secinājumiem, kas jau izdarīti kontekstā ar Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti. Tādēļ Birojs atkārtoti informāciju, kas saistīta ar emisiju avotiem un izmaiņām (esošā Kompleksa darbība un izmaiņas ar Paredzēto darbību) nevērtē. Vērtējums un secinājumi tāpat tiek izdarīti tikai par B alternatīvu, jo šajā Biroja atzinumā A alternatīvas īstenošanai jau konstatēti pašlaik izslēdzoši apstākļi.

- 6.4.3.2. Dominējošie smaku emisiju avoti Kompleksā būs ventilācijas izvadi no dējējvistu novietnēm, kūtsmēslu pārkraušanas vietas un iespējama kūtsmēslu uzglabāšana, ja neparedzētu apstākļu dēļ to uzglabāšana tomēr būtu jāīsteno (krātuvēs, kas paredzētas nestandarta situācijas nodrošinājumam). No Ziņojuma izriet, ka traucējošas smakas no NAI, tām strādājot normālas darbības režīmā, neveidojas un tās novērtējumā nav iekļautas kā smaku avots. Vienlaikus atzīts, ka smaku līmenis var īslaicīgi pieaugt iekārtu apkopes laikā.
- 6.4.3.3. Smaku izplatības novērtējums esošajai situācijai un Paredzētajai darbībai veikts, pamatojoties uz 2017. gada ziemā (mēslu pārkraušanas vieta) un 2018. gada rudenī (ventilatora izvads) veiktajiem smaku koncentrācijas mērījumiem. Saskaņā ar smakas koncentrācijas mērījumu rezultātiem smakas no putnu mītnes kopumā sastādīja 8 321 ou_E/s jeb 0,05 ou_E/putna vieta/s un no kūtsmēslu pārkraušanas vietas – 0,31 ou_E/(m²·s) (testēšanas pārskati pievienoti Ziņojuma 17. pielikumā).
- 6.4.3.4. Izmantojot šī Biroja atzinuma 6.4.2.5. punktā minēto modelēšanas datorprogrammu, Ziņojumā veikta esošās un sagaidāmās situācijas novērtēšana. No Ziņojuma izriet, ka saskaņā ar LVGMC sniegtu informāciju Kompleksa apkārtne nav citu uzņēmumu un piesārņojuma avotu, kuru darbība izraisa smaku emisijas un būtu jāņem vērā summāro ietekmju novērtējumā. Saskaņā ar smakas koncentrācijas aprēķinu rezultātiem Ziņojumā secināts, ka teritorijās, kur saskaņā ar Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumu Nr. 724 *“Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”* (turpmāk – Noteikumi Nr. 724) 8. punkta nosacījumiem nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam (5 ou_E/m³), smakas koncentrācija esošās darbības gadījumā nepārsniedz 0,65 ou_E/m³ (13,0 % no pieļaujamā mērķlieluma), kas visaugstākā ir novērtēta teritorijā uz ziemeļiem no Kompleksa (otrpus autoceļam V383, pie dzīvojamā apbūves teritorijas *“Ziedi 1”*).
- 6.4.3.5. Novērtējot sagaidāmo B alternatīvas ietekmi teritorijā, kur nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam, Ziņojumā secināts, ka augstākā smakas koncentrācija normālos darbības apstākļos (t.i. – bez kūtsmēslu uzglabāšanas) var sasniegt 1,52 ou_E/m³ (30,4 % no pieļaujamā mērķlieluma), bet nestandarta situācijā, kad kūtsmēsli tiek uzglabāti uz vietas, - smaku koncentrācija var būt vēlā ņemami lielāka – 4,29 ou_E/m³, kas ir gandrīz 86% no smakas mērķlieluma. Līdzvērtīgi kā esošās situācijas vērtējumā, augstākās smaku koncentrācijas tiek prognozētas uz rietumiem un ziemeļiem no Kompleksa teritorijas (teritorijās, kurām vistuvāk atrodas dzīvojamā apbūve *“Zemdegas”*, *“Ziedi 1”* un *“Ziedi 2”*). Ziņojumā novērtēta arī ietekme, ko radītu kūtsmēslu uzglabāšana ārpus Kompleksa teritorijas paredzētajās krātuvēs, par kuru izmantošanu Ierosinātāja noslēgusi nomas līgumus. Secināts, ka smaku koncentrācija šādā risinājumā (attiecīgajās teritorijās nomāto krātuvju tuvumā, kur nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam) – maksimālā smakas koncentrācija nerasniegs un nepārsniegs 15% no Noteikumos Nr. 724 noteiktās vērtības.
- 6.4.3.6. Tādējādi, no Ziņojuma ir iespējams izdarīt secinājumu, ka risinājums bez kūtsmēslu uzkrāšanas un uzglabāšanas Kompleksa teritorijā (vai citviet) ietekmes mazināšanas nolūkos ir vispiemērotākais, un normālos darbības apstākļos nosakāms kā primārais Paredzētās darbības īstenošanas veids. Tomēr Ierosinātājam ir jānodrošina, ka tās rīcībā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un tīlpības būves, kur nestandarta situācijā var tikt īslaicīgi vai ilgākā periodā uzkrāti un uzglabāti kūtsmēsli, ja kādu apstākļu dēļ to plūsma uz citam operatoram piederošām pārstrādes iekārtām būtu traucēta vai pārtraukta. Ierosinātāja ir arī atbildīga par ietekmi no šādiem emisijas avotiem, kas ietverami noregulējami arī Atļaujā.

6.4.3.7. Tāpat – līdzvērtīgi kā ietekmes uz gaisa kvalitāti kontekstā, Birojs vērš Ierosinātājas un Pārvaldes uzmanību uz aspektiem, kas ietekmē smaku novērtējumu (tā rezultātu) un liek ar piesardzību attiekties pret Atļaujā ietveramiem nosacījumiem. Minēto aspektu vidū ir gan Ierosinātājas izdarītie pieņēmumi par atsevišķiem no emisiju veidiem, gan vērtētie nosacījumi dējējvistu novietņu ventilatoru jaudai, kas ietekmē arī smaku izkliedi. Tādēļ, ja mainītos šie parametri un vērtības, arī Paredzētās darbības ietekme varētu būt lielāka par Ziņojumā novērtēto. Birojs šī atzinuma 6.4.2. nodaļā jau norādījis, ka Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (un emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams. Attiecīgi Ierosinātājai ir arī jāapzinās šāda novērtējuma (un apņemšanās) sekas. Biroja ieskatā bez atbilstīga pamatojuma un ietekmes uz vidi novērtējuma nav pieļaujamā par Ziņojuma 9. pielikuma tabulā “*No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas “B” alternatīvai*” norādītajām būtiski sliktākas smaku koncentrācijas identificētajos smaku avotos. Precīzi nosacījumi atbilstības novērtējumam, ievērojot Noteikumu Nr. 724 prasības, nosakāmās Atļaujā, tomēr Biroja ieskatā ir pamatoti noteikt, ka reprezentatīvam dējējvistu novietnes ventilāciju izvadām un kūtsmēsli pārkraušanas vietai veicami atkārtoti mērījumi, lai pārliecinātos par Ziņojumā izdarīto pieņēmumu atbilstību. Ja uz to norāda mērījumu rezultāti, sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, koriģējot atšķirīgos emisiju faktorus, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas). Šāda nepieciešamība cita starpā saistīta arī ar to, ka *Mājputnu audzēšanas LPTP* atzīst, ka mājputnu intensīvas audzēšanas gadījumā emisijām vērojamas sezonālas svārstības, ko nosaka klimatiskie apstākļi, bet mērījumi Kompleksa emisijas avotos veikti tikai vienu reizi. Ierosinātājai jāņem vērā, ka, veicot mērījumu kūtsmēsli pārkraušanas vietā, piemērotākā paraugošanas pieeja (mērījumu metodes izvēle) būtu tāda, kas atbilst laukumveida (nevis punktveida) avotam.

6.4.3.8. **Lemjot par nosacījumu izvirzīšanas nepieciešamību, Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību, tai skaitā smaku normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētās darbības realizācija nav pieļaujama. Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas pirmais punkts arī noteic, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kas paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu Paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi, par kādu Kompleksa gadījumā ir uzskatāma arī smaku veidošanās. Vienlaikus, ievērojot visu šajā Biroja atzinumā iepriekš minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā, Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu arī ar Biroja atzinumu nostiprināt vai izvirzīt papildus nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama:**

a) Kompleksa darbības risinājums bez kūtsmēsli uzkrāšanas un uzglabāšanas nosakāms kā primārais Paredzētās darbības īstenošanas veids normālos darbības apstākļos. Vienlaikus Ierosinātājai jānodrošina, ka tās rīcībā un pārvaldībā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un tilpības būves, kur nestandarta situācijā var tikt īslaicīgi vai ilgākā periodā uzkrāti un uzglabāti kūtsmēsli, ja kādu apstākļu dēļ to plūsma uz citam operatoram piederošām pārstrādes iekārtām būtu traucēta vai pārtraukta. Attiecīgās kūtsmēsli krātuves, neatkarīgi no to atrašanās vietas (arī krātuves ārpus Kompleksa teritorijas) ietveramas un noregulējamas Atļaujā kā ar Kompleksa darbību saistītas būves un emisiju avots.

b) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un smaku emisiju limiti, tai skaitā – vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Mājputnu*

audzēšanas LPTP nosacījumiem, nosakāmi A kategorijas Atļaujā, Ierosinātājam sagatavojot aktualizētu smaku emisiju limita projektu. Tomēr nav pieļaujamas par Ziņojuma 9. pielikuma tabulā “*No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas “B” alternatīvai*” būtiski sliktākas smaku koncentrācijas (tai skaitā jaunajām mītnēm ne vairāk kā 142,526 ouE/s no katra ventilācijas izvada). Ziņojuma 9. pielikumā pieņemtās emisijas būtisko emisiju avotiem nosakāmas kā emisiju limits, kura ievērošanas kontrole nodrošināma, veicot mērījumus.

- c) Ja saskaņā ar mērījumu rezultātiem tiek konstatēti lielāki smaku emisiju apjomi kā Ziņojumā prognozētie un A kategorijas atļaujā precizētie, Paredzētā darbība bez papildus risinājumiem smaku ietekmes mazināšanai (piemēram, papildus filtri, Kompleksa jaudas samazināšana) nav pieļaujama, jo scenārijā, kas nestandarta situācijā paredzētu kūtsmēsļu uzglabāšanu uz vietas, summārā smaku koncentrācija sagaidāma apjomā, kas ir pietuvināta Noteikumu Nr. 724 8. punktā noteiktajai vērtībai. Šādā gadījumā sagatavojams jauns smaku emisijas limita projekts, koriģējot atšķirīgos emisiju faktorus, emisijas avotu fizikālos parametrus vai citas vērtības, kas neatbilst Ziņojumā izdarītajiem pieņēmumiem (ja atšķirības konstatētas), un Atļaujā nosakāmi precizēti nosacījumi Kompleksa darbības īstenošanai.
- d) Pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos (par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošanu) noteiktajos gadījumos veicami smaku mērījumi, un atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildus pasākumu, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu, precizēšanu un ierobežojumu nepieciešamību.

6.4.4. Troksnis un tā izplatība:

- 6.4.4.1. Saistībā ar Paredzēto darbību identificēti sekojoši trokšņa avoti: autotransporta pārvietošanās (izejmateriālu, gatavās produkcijas un atkritumu (galvenokārt, kūtsmēsļu) kravas autotransporta kustība), ventilācijas iekārtu darbība un barības silosu izpilde. Pašlaik Kompleksa apkārtnē galvenais fona trokšņa avots ir autotransporta kustība uz autoceļa V383.
- 6.4.4.2. Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumu Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) 1. pielikuma 1.2. punktam, Paredzētā darbība plānota dienas, vakara un nakts periodos, kad individuālo (savrupmāju, mazstāvu vai viensētu) dzīvojamo māju apbūves teritorijās trokšņa A–izsvarotais ilgtermiņa vidējais skaņas līmenis (L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts}) nedrīkst pārsniegt attiecīgi 55 dB(A), 50 dB(A) un 45 dB(A).
- 6.4.4.3. Paredzētās darbības tiešā tuvumā atrodas gan vairākas dzīvojamās mājas, gan Teritorijas plānojumā paredzēta mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija (dzīvojamās mājas “*Ziedi 1*” un “*Ziedi 2*”). Ņemot vērā Kompleksa darbības raksturu, troksnis Paredzētās darbības kontekstā vērtējama kā būtiska ietekme. To apstiprina arī Ziņojumā veiktais novērtējums. Būtiskākās ietekmes var radīt transportēšana, tostarp tādēļ, ka atsevišķas dzīvojamās mājas atrodas tiešā autoceļa tuvumā, bez ierobežojumu (nosacījumu) paredzēšanas ventilācijas iekārtu izvēlei, nozīmīgu ietekmi varētu radīt arī to darbība.
- 6.4.4.4. Trokšņa novērtējumam izmantota *Braunstein+Berndt GmbH* izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *SoundPLAN Essential* (licences numurs 7073). Ar šo programmu iespējams aprēķināt trokšņa rādītājus atbilstoši vides trokšņa novērtēšanas metodēm, kas noteiktas Noteikumos Nr. 16. Saistībā ar minēto Birojs ņem vērā, ka 2019. gada 10. jūlijā stājušies spēkā Noteikumu Nr. 16 grozījumi, kas rūpniecisko trokšņa avotu novērtēšanai paredz izmantot citu novērtēšanas metodi nekā tas norādīts Ziņojumā. Ņemot vērā to, ka Ziņojums Birojā tika iesniegts jau pirms

Noteikumu Nr. 16 grozījumu stāšanās spēkā un nosacījumi tā papildināšanai bija saistīti ar citiem vides aspektiem (kūtsmēslu apsaimniekošanas risinājumi), Birojs neuzskata par samērīgu atkārtoti uzdot Izstrādātājam veikt trokšņa ietekmes novērtējumu, jo Ziņojumā izmantotā metode atbilda normatīvo aktu prasībām, kas bija spēkā Ziņojuma iesniegšanas brīdī Birojā. Vienlaikus jāņem vērā, ka trokšņa pārrēķinu rezultātā aprēķinātais trokšņa līmenis varētu būt arī atšķirīgs.

- 6.4.4.5. Vērtējot Kompleksa līdzšinējo un ar Paredzēto darbību sagaidāmo troksni (bez fona trokšņa) Ziņojumā raksturots Kompleksā esošo/plānoto trokšņu avotu radītais trokšņa līmenis, kā arī ar dažādām Kompleksā notiekošajām/plānotajām darbībām saistītā autotransporta kustības intensitāte. Trokšņa novērtējumam Ierosinātāja izmantojusi gan pieejamo informāciju par trokšņa līmeni no salīdzināmiem trokšņa avotiem (piemēram, informāciju par troksni no barības silosu uzpildes), gan izdarījusi pieņēmumu, ka katra ventilācijas izvada skaņas jaudas līmenis nepārsniegs 76 dB(A), ko Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt.
- 6.4.4.6. Novērtējumā secināts, ka jau esošajā situācijā Kompleksam tuvāko dzīvojamo māju teritorijās (*“Ziedi 1” un “Ziedi 2”*) vides trokšņa līmenis ir lielāks par Noteikumos Nr. 16 noteiktajiem vides trokšņa robežlielumiem (attiecīgi $L_{\text{diena}} - 57,4$ un $57,7$ dB(A), $L_{\text{vakars}} - 54,8$ un $55,1$ dB(A) un $L_{\text{nakts}} - 50,9$ un $51,1$ dB(A)). Secināts, ka būtisko ietekmi rada autotransports pa publiskas lietošanas autoceļu V383.
- 6.4.4.7. Ar Paredzēto darbību Kompleksa trokšņa avotu skaits palielinātos. Tāpat plānotas izmaiņas transportēšanā, kas ar Paredzēto darbību pieaugs. Ņemot vērā gan plānotos papildus trokšņa avotus, gan transporta plūsmas palielinājumu, Ziņojumā secināts, ka B alternatīvas gadījumā Kompleksa radīta ietekme palielināsies, tomēr esošā vides trokšņa līmeni dzīvojamo māju teritorijās *“Ziedi 1” un “Ziedi 2”* neizmainīs, vai izmainīs nebūtiski (par 0,2 dB(A), kas novērtējuma kļūdas robežās nav uzskatāms par nozīmīgu vērtību). Tāpat secināms, ka vakara un nakts periodā prognozētais vides trokšņa līmenis dzīvojamo māju *“Ziedi 1” un “Ziedi 2”*, kā arī *“Vārdavi”* teritorijā prognozēts pat nedaudz zemāks (nekā tas novērtēts pašreizējai situācijai). Biroja ieskatā šāds samazinājums ir maz ticams, lai gan no Ziņojuma izriet apņemšanās veikt pārbūves darbus arī Esošās dējējvistu novietnes ventilācijas izvadiem (lai nodrošinātu, ka līdzvērtīgi jaunajām mītnēm tiek samazinās to radītais troksnis).
- 6.4.4.8. Arī saistībā ar veikto trokšņa novērtējumu Birojs vērš Ierosinātājas, Pārvaldes un vietējās pašvaldības uzmanību tam, ka ietekmes, iespējams, varētu būt arī lielākas (nekā Ziņojumā novērtēts):
- 6.4.4.8.1. Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma 3.2. punkts paredz, ka vides trokšņa līmeņa atbilstību trokšņa robežlielumiem novērtē teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem, kā arī 2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai. No Ziņojuma izriet, ka atbilstība vides trokšņa robežlielumiem vērtēta 2 m attālumā no fasādes (likumsakarīgi, ka citviet teritorijā, kas reģistrēta kā zeme zem ēkām un pagalmiem – vides trokšņa līmenis var būt arī lielāks).
- 6.4.4.8.2. No Ziņojumā ietvertā trokšņa novērtējuma (novērtējuma ievaddati Ziņojuma 12. pielikumā) izriet, ka sākotnēji Kompleksa ietekme Ziņojumā vērtēta, pieņemot, ka Kompleksa iekšējo un pievedceļu segums būs porasfalts, kas salīdzinājumā ar asfalta segumu nodrošina zemākas trokšņa emisijas. Ziņojuma papildinātajā redakcijā (2019. gada 25. februāra Ziņojuma redakcija, kurā veiktas pēdējās korekcijas saistībā ar trokšņa novērtējumu) ceļu seguma tips mainīts, tomēr Birojs saglabā piesardzību, jo no rezultātiem izriet, ka konkrētais parametrs būtu vērā ņemami ietekmējis novērtējuma rezultātus;

6.4.4.9. Arī trokšņa aspektā Birojs uzsver, ka normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošana ir beznosacījuma prasība, kas jau noregulēta ar ārējiem normatīvajiem aktiem un ir Ierosinātājai saistoša. Citādā veidā Paredzētā darbība nav pieļaujama. Birojs tāpat norāda, ka Novērtējuma likuma 24. panta pirmās daļas 2. punkts noteic, ka Ierosinātāja ir atbildīga par Ziņojumā ietverto risinājumu īstenošanu (arī to, kas paredzēti ietekmes mazināšanai). Ierosinātāja Ziņojumā ir novērtējusi, ka Paredzētās darbības realizācija tehniski ir iespējama veidā, kas arī summāri ar citiem trokšņa avotiem nepalielinās vides trokšņa līmeņus to viensētu teritorijās, kurās vides trokšņa robežlielumi jau šobrīd pārsniegti. Tomēr šādu vides sniegumu (atbilstoši Ziņojumam) iespējams nodrošināt tikai ar pasākumiem, kas paredzēti trokšņa ietekmes mazināšanai (nosacījumi maksimāli pieļaujamai ventilatoru skaņas jaudai, kas nepārsniedz 76 dB(A), Esošās dējēvistu novietnes ventilācijas iekārtu aprīkošana ar trokšņa ietekmi mazinošiem (prettrokšņa) pārsegumiem). **Tādēļ Birojs uzskata par nepieciešamu saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādīt nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība iespējama vai nav pieļaujama:**

- a) **Esošās dējēvistu novietnes ieplūdes ventilatoru, kas izvietoti mītnes gala sienā, un jauno dējēvistu novietņu ventilatoru skaņas jauda nedrīkst pārsniegt 76 dB(A), kas novērtējuma nolūkiem Ziņojumā pieņemta kā maksimālais attiecīgo trokšņa avotu radītās ietekmes līmenis. Šim nolūkam īstenojami arī Ziņojumā paredzētie pasākumi attiecīgo Esošās dējēvistu novietnes ventilatoru ietekmes mazināšanai, aprīkojot tos ar pārsegumiem. Pēc prettrokšņa pasākumu veikšanas un ventilatoru uzstādīšanas jaunajās dējēvistu novietnēs, veicami to skaņas jaudas mērījumi Noteikumos Nr. 16 noteiktajā kārtībā, lai pārliecinātos par Ziņojumā ietverto aprēķinu pieņēmumu izpildi ventilatoru darbībai pie reprezentatīvas jaudas. Mērījumu rezultāti iesniedzami Pārvaldē.**
- b) **Ar Kompleksa darbību saistītā transporta kustība galvenokārt plānojama dienas periodā, nozīmīgi nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto transportēšanas intensitāti. Ja nepieciešams izmaiņas Paredzētās darbības nosacījumos, kas atšķiras no Ziņojumā vērtētajām vērtībām, jāveic atkārtots sagaidāmās ietekmes uz vidi novērtējums, ievērtējot izmaiņu būtiskumu un pieļaujamību. Nosacījumi izmaiņu būtiskuma vērtēšanai noteikti Novērtējuma likuma 3. divi *prim* panta pirmās daļas 3. punkta c. apakšpunktā (ietekmes sākotnējais izvērtējums un, ja nepieciešams – IVN).**

6.4.5. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība:

- 6.4.5.1. Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar pakaišu kūtsmēsli (sausnas saturs > 15 %) rašanos, paralēli rodas gan ražošanas, gan notekūdeņi, kas rodas no atdzelzošanas filtru skalošanas un tiek pieņemti no Vengersku ciemata daudzdzīvokļu mājām “Ziedi 1” un “Ziedi 2”. Tādējādi viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas ir iespējams gan esošās, gan Paredzētās darbības kontekstā ir ūdeņu (virszemes, pazemes) un grunts piesārņojums.
- 6.4.5.2. Saskaņā ar Ziņojumu Kompleksa mēsli krātuve kopš 2007. gada ir slēgta, bet teritorijā izvietoti 3 gruntsūdens kvalitātes monitoringa urbumi. Tāpat secināms, ka bijusī mēsli krātuve neietilpst Kompleksa teritorijā, jo atrodas uz ziemeļiem no lopbarības ceha pie viensētas “Mētras 1” (saskaņā ar Atļauju tās ekspluatācija nav pieļaujama). No Ziņojuma izriet, ka kūtsmēsli uzglabāšana Kompleksā nav paredzēta, bet nepieciešamības gadījumam tiks nodrošinātas attiecīgas tilpības būves kūtsmēsli uzglabāšanai. Šādā gadījumā nodrošināms, ka būvju pamatne ir no ūdensnecaurļaidīga materiāla, kā arī ievērojamas Noteikums Nr. 829 un *Mājputnu audzēšanas LPTP* noteiktās prasības. Nosacījumi saistībā ar šo prasību izpildei nostiprināti jau šī Biroja atzinuma 6.4.1. nodaļā.

- 6.4.5.3. No Ziņojuma izriet, ka esošā vides stāvokļa novērtējumam SIA “*Vides audits*” laboratorijā veiktas grunts analīzes augsnes vidējam paraugam, kas sagatavots no Kompleksa attīstībai paredzētās teritorijas. Ziņojumā atspoguļotie grunts analīžu rezultāti norāda, ka nevienā no paraugiem nav konstatēts Ministru kabineta 2005. gada 25. oktobra noteikumos Nr. 804 “*Noteikumi par augsnes un grunts kvalitātes normatīviem*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 804) noteikto B vērtību pārsniegums piesārņojošajām vielām (Zn, Cu, Pb, Cr, Cd, Ni, As, Hg, policikliskie aromātiskie ogļūdeņraži un naftas produkti), savukārt varam, cinkam, niķelim, hromam un naftas produktiem pārsniegta A vērtība.
- 6.4.5.4. No Ziņojuma izriet, ka gruntsūdens monitorings atbilstoši Atļaujas nosacījumiem tiek veikts teritorijā, kur vēsturiski atradās Kompleksa mēslu krātuve. Ziņojumā apkopotie monitoringa dati periodam no 2008. līdz 2017. gadam (no 3 ierīkotajiem urbumiem) norāda uz to, ka kopējā slāpekļa koncentrācija 2008. gada visos urbumos pārsniedza Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 118) 10. pielikumā noteiktās vērtības (konstatētā koncentrācija no 263 līdz 272 mg/l, robežlielums – 50 mg/l), bet 2017. gadā pārsniegums (89 mg/l) konstatēts tikai vienā urbumā (Nr. 2). No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana šajā Kompleksa daļā nav paredzēta.
- 6.4.5.5. Kompleksa notekūdeņi tiek savākti un attīrīti lokālajā attīrīšanas sistēmā, kas sastāv no bioloģiskajām attīrīšanas iekārtām *BIO-100* (aerācijas tvertne) un biodiķa (attīrīšanas iekārtas identifikācijas Nr. A600317). Attīrīšanas iekārtu caurlaidības spēja 0,1 tūkst. m³/dnn. No Ziņojuma izriet, ka pēc Paredzētās darbības īstenošanas nav sagaidāmas nozīmīgas izmaiņas ne ražošanas (novietņu un iekārtu mazgāšana), ne sadzīves un lietus notekūdeņu sastāvā, tomēr pieaugs kopējais notekūdeņu apjoms. Ūdens pēc attīrīšanas tiek novadīts dīķī ar izplūdi meliorācijas grāvī (izplūdes vietas identifikācijas Nr. N600031). Lietus ūdeņu savākšanu no Kompleksa teritorijas (izņemot ēku jumtus) nav paredzēts organizēt – tie infiltrējas gruntī.
- 6.4.5.6. Ņemot vērā Ziņojumā un šajā Atzinumā iepriekš minēto, Birojs, secina, ka IVN rezultātā ir vērtēta ietekme uz grunts un ūdens kvalitāti, ko varētu izraisīt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie aspekti, kuri var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai, kā arī noteikti ietekmes novēršanas un mazināšanas pasākumi. Ņemot vērā, ka nozīmīga ķīmisko vielu izmantošana procesos nav nepieciešama, nozīmīga ietekme uz grunti, gruntsūdeņiem un virszemes ūdeņiem nav prognozēta. Iespējamība, ka Paredzētās darbības pārdomāta un precīzi veikta realizācija varētu palielināt augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma risku, ir maz varbūtīga, tomēr īpaša vērība pievēršama atbilstoši tehnoloģiskā procesa ievērošanai un nodrošināšanai, kā arī kūstmēslu apsaimniekošanai. **Ievērojot minēto, kā arī vērtējumu un secinājumus, kas ietverti Ziņojumā, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu papildus nosacījumus neizvirza, jo tie jau ir noteikti ar ārējiem normatīvajiem aktiem, *Mājputnu audzēšanas LPTP* un noteikti citās šī Biroja atzinuma nodaļās, kas atbilstoši kompetencei vides aizsardzības jomā papildināmi, grozot vai pārskatot Atļauju.**
- 6.4.6. **Avāriju un negadījumu riski:**
- 6.4.6.1. Saskaņā ar Ziņojumu uzņēmumā esošās un plānotās iekārtas nerada būtisku avāriju risku, kas varētu apdraudēt vidi un cilvēku veselību un drošību, tomēr ir daži objekti, kuri potenciāli var radīt bīstamību:
- 6.4.6.1.1. Sadedzināšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski – nepareiza sadedzināšanas iekārtu ekspluatācija un avārija sadedzināšanas iekārtās var radīt ugunsgrēka riskus.

- 6.4.6.1.2. Elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes pārtraukšanas riski – elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes ilgstošs pārtraukums var izraisīt nelabvēlīgu apstākļu kopumu, kā rezultātā novietnēs var iet bojā mājputni. Liels bojāgājušo mājputnu skaits, ja tas netiek atbilstoši apsaimniekots, var radīt lokālus infekcijas riskus. Rezerves elektrolenerģijas nodrošināšanai ārkārtas situācijās paredzēts izmantot dīzeļdegvielas ģeneratorus;
- 6.4.6.1.3. Biodrošības aspekti un iespējama mājputnu inficēšanās.
- 6.4.6.2. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Kompleksam ir izstrādāti nepieciešamie pasākumi minēto avārijas varbūtību samazināšanai un novēršanai gan attiecībā uz darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī personāla apmācību, gan iekārtu ekspluatāciju, gan atbilstošas tehnoloģiskās pārbaudes un kontroles pasākumiem. No Ziņojuma izriet, ka arī pēc Paredzētās darbības īstenošanas tiks aktualizēti pasākumu plāni rīcībai ārkārtas situācijās un nepieciešamie organizatoriskie un tehniskie resursi šādu ārkārtas situāciju varbūtības samazināšanai, kā arī notikušo avāriju situāciju ierobežošanai un likvidēšanai. Biroja ieskatā papildus uzmanību Ierosinātājai jāpievērš tiem *Mājputnu audzēšanas LPTP* punktiem, kas izvirza prasību vides pārvaldības sistēmas izveidei. Ziņojuma 1.1.1. tabulā ietverta vispārēja apņemšanās turpināt izmantot vides pārvaldības sistēmas elementus, kā arī paredzēts izstrādāt vides politiku. *Mājputnu audzēšanas LPTP* 1. punkts paredz, ka Kompleksā ir ieviešama un īstenojama tāda vides pārvaldības sistēma, kas ietver visas *Mājputnu audzēšanas LPTP* 1. punktā ar apakšpunktiem noteiktās iezīmes, kā arī smaku pārvaldības plānu (saskaņā ar *Mājputnu audzēšanas LPTP* 1.9. punktu (12. LPTP) uzskatāms par vides pārvaldības sistēmas daļu).
- 6.4.6.3. Novērtējis Ziņojumā sniegto informāciju, Birojs secina, ka Kompleksa darbībā ir apzināti galvenie avāriju rašanās avoti un veicamie preventīvie pasākumi to mazināšanai un novēršanai, tomēr Kompleksā un tā vadībā var būt jāveic uzlabojumi atbilstoši Mājputnu audzēšanas LPTP. **Saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu norādāms, ka Ierosinātājai ir jānodrošina visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošana, veicot gan darbinieku apmācību atbilstoši konkrēto darba vietu un darba pienākumu specifikai, gan nodrošinot savlaicīgus preventīvos, inženiertehniskos un organizatoriskos pasākumus negadījumu un infekciju risku novēršanai. Uzņēmuma darbības tehnoloģiskajos procesos jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem, infekciju riskiem un to mazināšanai.**

Rezumējoši Birojs secina -, lai arī Ziņojumā vērtējums ne visos aspektos ir pilnīgs, kas ir bijis par pamatu noteikt papildus nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojs atzīst, ka Ierosinātāja ir izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes nozīmīgajos ietekmes jautājumos. Balstoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr tās īstenošanai ir ierobežojumi, tai skaitā tādi, par kuru piemērošanu vēl jālemj Alūksnes novada pašvaldībai. Šādā kontekstā Birojs secina, ka pašlaik vienīgā pieļaujamā alternatīva, ja Paredzētā darbība tiek akceptēta, varētu būt B alternatīva.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātājas nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot

Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta divi *prim* daļa).

Direktora p.i.
direktora vietniece –
Piesārņojuma novērtēšanas daļas vadītāja

I. Kramzaka

2019. gada 11. novembrī